
БИЛТЕН
СЛУЖБЕНА ОБЈАШЊЕЊА И СТРУЧНА МИШЉЕЊА ЗА
ПРИМЕНУ ФИНАНСИЈСКИХ ПРОПИСА

Број 3-6
март-јун 2026.
година LXVI
ISSN 0354-3242

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА
БЕОГРАД

Оснивач и издавач
Министарство финансија Републике Србија
Београд, Кнеза Милоша 20
www.mfin.gov.rs

(Оснивачка и издавачка права преузета од Министарства финансија СРЈ на основу
Споразума о преносу оснивачких права бр. 651-01-1/2003)

За издавача
Синиша Мали, први потпредседник Владе и министар финансија

Уређивачки одбор
Ана Панчић, др Драган Демировић,
Снежана Карановић

Главни уредник
Ана Панчић
шеф Одсека за односе Министарства са јавношћу

Редакција
БИЛТЕН Службена објашњења и стручна мишљења
за примену финансијских прописа
Министарство финансија Републике Србије
Кнеза Милоша 20, 11000 Београд

Припрема
Штампарија Министарства финансија Републике Србије
Београд, Кнеза Милоша 20

Билтен излази месечно.
Copyright © 2003-2026 by Министарство финансија Републике Србије
Сва права задржана.

С А Д Р Ж А Ј
ЈАВНИ ПРИХОДИ
ПОРЕЗИ

1. Порески третман преноса непокретности са привредног друштва на физичко лице.....7
2. Расход евидентиран у пословним књигама обвезника по основу рачуноводствене исправе која, у складу са рачуноводственим прописима, испуњава услове за квалификовање као веродостојна рачуноводствена исправа, не сматра се трошком који није документован у смислу члана 7а тачка 1) Закона о порезу на добит правних лица. У поступку пореске контроле се могу користити сва доказна средства на основу којих Пореска управа утврђује чињенице које су од значаја за одлучивање у складу са одредбама Закона о пореском поступку и пореској администарцији 18
3. Порески третман мањка добара27

ПОРЕЗ НА ДОХОДАК ГРАЂАНА

1. Порески третман прихода које остварује држављанин Италије, који планира да постане резидент Републике Србије, по основу пензије и новчаног износа које исплаћује инострани пензијски фонд31
-

-
2. Обавеза обрачунавања пореза и доприноса у случају када оснивач и законски заступник једног привредног друштва које има функцију законског заступника другог привредног друштва, ту функцију врши преко свог законског заступника32
 3. Накнада трошкова службеног путовања физичким лицима која нису у радном односу код исплатиоца..... 37
 4. Порески третман примања запослених по основу учешћа у добити41

ПОРЕЗ НА ДОБИТ ПРАВНИХ ЛИЦА

1. Примена члана 62. Закона о порезу на добит правних лица у случају када обвезник камату, из уговора о кредиту закљученим са повезаним правним лицем, капитализује на залихама недовршене производње непокретности у изградњи (као део њихове цене коштања), односно када у наредним периодима изврши продају непокретности.....43

ИЗБЕГАВАЊЕ ДВОСТРУКОГ ОПОРЕЗИВАЊА

1. Опорезивања добити огранка нерезидентног правног лица (резидента Републике Мађарске) остварене од обављања међународног саобраћаја поморским бродом, речним бродом, ваздухопловима или друмским превозним возилом, сагласно уговору о избегавању двоструког опорезивања, односно закону који уређује опорезивање добити правних лица47
-

ДОПРИНОСИ ЗА ОБАВЕЗНО СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ

1. Повраћај више плаћених доприноса за обавезно социјално осигурање51
2. Утврђивање доприноса за обавезно социјално осигурање решењем Пореске управе у случају када су за одређену календарску годину доприноси већ плаћени по другом основу на основицу која прелази износ највише годишње основице доприноса53
3. Застарелост права на повраћај више плаћеног доприноса за пензијско и инвалидско осигурање и доприноса за здравствено осигурање56

Е-ОТПРЕМНИЦЕ

1. Да ли, када се примењује паритет **EXW** (франко фабрика), као субјект који врши испоруку добара имате обавезу да пошаљете електронску отпремницу, или је то обавеза другог лица (купца те робе, превозника који преузима робу)59

ПОДСЕТНИК

- Финансијски прописи донети у марту 2026. године63
- Финансијски прописи донети у априлу 2026. године66
- Финансијски прописи донети у мају 2026. године69
- Финансијски прописи донети у јуну 2026. године72
-

ЈАВНИ ПРИХОДИ ПОРЕЗИ

1. Порески третман преноса непокретности са привредног друштва на физичко лице

(Мишљење Министарства финансија, бр. 001255712 2026 10520 004 000 011 004 од 6. априла 2026. године)

У захтеву се наводи да „Правоснажном пресудом којом је разведен брак супружника, утврђено је да један супружник по основу стицања у браку има удео у имовини привредног друштва, чији је једини уписани и у АПР-у регистровани оснивач, други супружник, те да ће у посебном поступку и посебним актом супружници утврдити висину тог удела. Указује се да „Након тога, тужила подноси тужбу против бившег супружника, који је једини уписани оснивач привредног друштва, као првотуженог и против привредног друштва, као друготуженог, тражећи да се утврди њен удео у привредном друштву у висини од 50%. Правноснажном и извршном пресудом надлежног суда, утврђено је да тужила, као физичко лице има право својине на непокретностима које су у јавним књигама уписане као својина привредног друштва, друготуженог, чији је оснивач првотужени, а по основу утврђеног удела тужиле у привредном друштву у висини од 15%. У овом поступку утврђено је да тужила има удео стечен током трајања брака у висини од 15% у имовини привредног друштва, те да се неће вршити упис тужиле као суоснивача, већ да ће се уместо удела тужили досудити имовина и извршити издвајање одређених непокретности из имовине привредног друштва, на име њеног утврђеног удела стеченог током брака.

С тим у вези, дајемо одговор:

Са аспекта примене Закона о порезу на доходак грађана

Према одредбама чл. 1. и 2. Закона о порезу на доходак грађана („Службени гласник РС”, бр. 24/01, 80/02, 80/02-др. закон, 135/04, 62/06, 65/06-исправка, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11-УС, 93/12, 114/12-УС, 47/13, 48/13-исправка, 108/13, 57/14, 68/14-др. закон, 112/15, 113/17, 95/18, 86/19, 153/20, 44/21, 118/21, 138/22, 92/23, 94/24, 19/25 и 109/25 - у даљем тексту: ЗПДГ), физичка лица која остварују доходак плаћају порез на доходак грађана на приходе из свих извора, сем оних који су посебно изузети од опорезивања, односно који су ослобођени од плаћања пореза овим законом.

Приходи који подлежу опорезивању порезом на доходак грађана, опорезују се било да су остварени у новцу, у натури, чињењем или на други начин (члан 3. став 2. ЗПДГ).

Одредбом члана 61. став 1. тачка 4) ЗПДГ прописано је да се приходом од капитала сматра узимање из имовине и коришћење услуга привредног друштва од стране власника друштва за њихове приватне потребе и личну потрошњу.

Обвезник пореза на приходе од капитала је физичко лице које остварује те приходе (члан 62. ЗПДГ).

Према одредбама члана 72. став 1. тач. 1) и 3) ЗПДГ, капитални добитак, односно губитак у смислу овог закона представља разлику између продајне цене права, удела и хартија од вредности и њихове набавне цене, остварену преносом стварних права на непокретностима и удела у капиталу правних лица, акција и осталих хартија од вредности.

Обвезник пореза на капитални добитак је свако физичко лице, укључујући и предузетника, које је извршило пренос права, удела и хартија од вредности из става 1. овог члана (члан 72. став 4. ЗПДГ).

Одредбом члана 72а став 1. тачка 3) ЗПДГ прописано је да се капиталним добитком, односно губитком у смислу овог закона не сматра разлика настала преносом права, удела или хартија од вредности, када се пренос врши између разведених брачних другова, а у непосредној је вези са разводом брака.

Одредбом члана 177. Породичног закона („Службени гласник РС”, бр. 8/05, 72/11-др. закон, 6/15 и 109/25-др. закон) прописано је да деобом заједничке имовине, у смислу овог закона, сматра се утврђивање сувласничког односно суповерилачког удела сваког супружника у заједничкој имовини.

Деоба заједничке имовине може се вршити за време трајања брака и после његовог престанка (члан 178. Породичног закона).

Имајући у виду наведено, у случају када је у вези са утврђивањем брачне тековине по основу заједничке имовине стечене током трајања брачне заједнице (у предметном случају по основу удела у привредном друштву), правоснажном и извршном пресудом утврђено право разведеног брачног друга-тужиље на удео у привредном друштву чији је као једини оснивач у АПР уписан други разведени брачни друг-тужени, тако да се уместо преноса удела са туженог на тужену (на име тужиљиног утврђеног удела стеченог током брака) обавеза по основу деобе заједничке имовине спроведе на начин да наведено привредно друштво изврши издвајање одређених непокретности из имовине привредног друштва и пренесе на тужену, такво стицање непокретности од стране тужене представља приход физичког лица који се опорезује порезом на доходак грађана као приход од капитала.

Наиме, како је правоснажном и извршном пресудом утврђено да се неће извршити упис тужиље као суоснивача привредног друштва и да ће уместо припадајућег удела у том друштву (судском пресудом утврђен удео у висини од 15%), тужиљи пренети одређена имовина привредног друштва тако што ће се извршити издвајање одређених непокретности из имовине тог привредног друштва

на име њеног утврђеног удела стеченог током трајања брачне заједнице, сматрамо да у предметном случају пренос непокретности са привредног друштва на физичко лице (тужиљу којој је судском пресудом утврђен удео у том привредном друштву у висини од 15%) представља узимање из имовине и коришћење услуга привредног друштва од стране власника друштва (тужиље) за приватне потребе и личну потрошњу (члан 61. став 1. тачка 4) ЗПДГ).

Имајући у виду претходно описани начин утврђивања сувласничког, односно суповерилачког удела супружника у заједничкој имовини, истичемо да се код преноса права, удела или хартија од вредности између разведених брачних другова, не плаћа порез на капитални добитак сагласно одредби члана 72а став 1. тачка 3) ЗПДГ. Према наведеној одредби ЗПДГ, разлика настала преносом права, удела или хартија од вредности, када се пренос врши између разведених брачних другова а у непосредној је вези са разводом брака, не сматра се капиталним добитком, односно губитком у смислу овог закона.

Такође, полазећи од претходно описаног начина утврђивања сувласничког, односно суповерилачког удела супружника у заједничкој имовини, други разведени брачни друг-тужени који је једини оснивач уписан у АПР, није обвезник пореза на приходе од капитала из члана 61. став 1. тачка 4) ЗПДГ, кад је привредно друштво правоснажном и извршном пресудом (којом је утврђено да тужиља има удео стечен током трајања брака у висини од 15% у имовини привредног друштва, те да се неће вршити упис тужиље као суоснивача, већ да ће се уместо удела тужиљи досудити имовина и извршити издвајање одређених непокретности из имовине привредног друштва, на име њеног утврђеног удела стеченог током брака) обавезано да изврши издвајање одређених непокретности из сопствене имовине и пренесе их на тужену на име тужиљиног утврђеног удела стеченог током брака.

Са аспекта примене Закона о порезима на имовину

Према одредби члана 23. став 1. тачка 1) Закона о порезима на имовину („Службени гласник РС”, бр. 26/01, 45/02 - СУС, 80/02, 80/02 - др. закон, 135/04, 61/07, 5/09, 101/10, 24/11, 78/11, 57/12 - УС, 47/13, 68/14 - др. закон, 95/18, 99/18 – УС, 86/19, 144/20, 118/21, 138/22, 92/23 и 94/24 - у даљем тексту: ЗПИ), порез на пренос апсолутних права плаћа се код преноса права својине на непокретности уз накнаду.

Преносом уз накнаду, који је предмет опорезивања порезом на пренос апсолутних права, сматра се и стицање права својине и других права из члана 23. ЗПИ на основу правоснажне судске одлуке или другог појединачног акта државног, односно другог надлежног органа или лица са јавним овлашћењем (члан 24. тачка 1) ЗПИ).

Од опорезивања порезом на пренос апсолутних права изузима се пренос, односно стицање апсолутног права из чл. 23. и 24. ЗПИ на који се плаћа порез на додату вредност, у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност (члан 24а тачка 1) ЗПИ).

Према одредби члана 25. став 4. ЗПИ, у случају из члана 23. став 1. тачка 4а) и члана 24. ЗПИ, обвезник пореза на пренос апсолутног права је купац, односно стицалац апсолутног права.

Према одредби члана 47. став 2. Закона о привредним друштвима („Службени гласник РС”, бр. 36/11, 99/11, 83/14 - др. закон, 5/15, 44/18, 95/18, 91/19, 109/21 и 19/25), улози који су уплаћени, односно унети у друштво постају имовина друштва.

С тим у вези, потребно је разликовати својински режим над привредним друштвом од својинског режима на имовини привредног друштва. Наиме, на основу улога у привредно друштво, који чини право својине на целој или делу непокретности, улагач губи право својине на тој непокретности а право стиче привредно

друштво у које се улагање врши. Уједно, улагач у обиму свог улога стиче „својину над друштвом” тј. уделе у том друштву.

Према томе, на пренос права својине на непокретности, са привредног друштва на физичко лице, који се врши по основу правоснажне и извршне пресуде надлежног суда, којом је утврђено да се уместо удела тужиљи досуди имовина и изврши издвајање одређених непокретности из имовине привредног друштва, порез на пренос апсолутних права се плаћа, уколико се на тај пренос не плаћа порез на додату вредност.

Обвезник пореза на пренос апсолутних права код преноса права својине на непокретности по основу судске одлуке је стицалац тог права.

Чињеница да се пренос права својине на непокретностима са привредног друштва на физичко лице врши ради намирења удела тог лица по основу стицања у току трајања брака, након његовог развода, није од утицаја на постојање обавезе по основу пореза на пренос апсолутних права.

Дакле, нема основа да се у конкретном случају примени право на пореско ослобођење уређено одредбом члана 21. став 1. тачка ба) ЗПИ, према коме се порез на наслеђе и поклон не плаћа на поделу имовине која је заједнички стечена од стране супружника за време трајања брака, која се врши између бивших супружника чиме се уређују њихови имовински односи у вези са разводом брака. Наиме, улагањем непокретности у имовину привредног друштва, у току трајања брачне заједнице, право својине на тим непокретностима је пренето привредном друштву, док су предмет стицања у браку удели стечени по основу наведеног улагања. С тим у вези, пренос непокретности са привредног друштва на физичко лице у конкретном случају се не може сматрати поделом имовине која је заједнички стечена од стране супружника за време трајања брака.

Са аспекта примене Закона о порезу на добит правних лица

Одредбама члана 6. ст. 1. и 2. Закона о порезу на добит правних лица („Службени гласник РС”, бр. 25/01, 80/02, 80/02 - др. закон, 43/03, 84/04, 18/10, 101/11, 119/12, 47/13, 108/13, 68/14 - др. закон, 142/14, 91/15-аутентично тумачење, 112/15, 113/17, 95/18, 86/19, 153/20, 118/21 и 94/24 - у даљем тексту: ЗПДПЛ) прописано је да је основица пореза на добит правних лица опорезива добит, која се утврђује у пореском билансу усклађивањем добити обвезника исказане у билансу успеха, који је сачињен у складу са међународним рачуноводственим стандардима (у даљем тексту: МРС), односно међународним стандардима финансијског извештавања (у даљем тексту: МСФИ), односно међународним стандардом финансијског извештавања за мала и средња правна лица (у даљем тексту: МСФИ за МСП) и прописима којима се уређује рачуноводство, на начин утврђен овим законом.

Сагласно са одредбом члана 7. став 1. ЗПДПЛ, за утврђивање опорезиве добити признају се расходи у износима утврђеним билансом успеха, у складу са МРС, односно МСФИ и МСФИ за МСП, као и прописима којима се уређује рачуноводство, осим расхода за које је овим законом прописан други начин утврђивања.

За утврђивање опорезиве добити обвезника који, према прописима којима се уређује рачуноводство, не примењује МРС, односно МСФИ и МСФИ за МСП, признају се расходи утврђени у складу са начином признавања, мерења и процењивања расхода који прописује министар финансија, осим расхода за које је овим законом прописан други начин утврђивања (члан 7. став 2. ЗПДПЛ).

У складу са одредбама члана 23. ст. 1. и 2. ЗПДПЛ, за утврђивање опорезиве добити признају се приходи у износима утврђеним билансом успеха, у складу са МРС, односно МСФИ,

односно МСФИ за МСП, и прописима којима се уређује рачуноводство, осим прихода за које је овим законом прописан други начин утврђивања.

За утврђивање опорезиве добити обвезника који, према прописима којима се уређује рачуноводство, не примењује МРС, односно МСФИ и МСФИ за МСП, признају се приходи утврђени у складу са начином признавања, мерења и процењивања прихода који прописује министар финансија, осим прихода за које је овим законом прописан други начин утврђивања.

По питању начина евидентирања у пословним књигама обвезника (привредног друштва - апотекарске установе) преноса права на непокретности са привредног друштва на тужиљу као физичко лице, Сектор за финансијски систем, као надлежан за тумачење прописа о рачуноводству, одговорио је на следећи начин:

„Законом о рачуноводству („Службени гласник РС”, бр. 73/19 и 44/21 – др. закон, у даљем тексту: Закон), уређују се обвезници примене овог закона, разврставање правних лица и предузетника, организација рачуноводства, рачуноводствене исправе и врсте пословних књига, услови и начин вођења пословних књига, Регистар пружалаца рачуноводствених услуга, признавање и вредновање позиција у финансијским извештајима, састављање, достављање и јавно објављивање финансијских извештаја, годишњег извештаја о пословању, извештаја о корпоративном управљању, извештаји о плаћањима ауторитетима власти и нефинансијско извештавање, Регистар финансијских извештаја, Национална комисија за рачуноводство и надзор над спровођењем одредби овог закона.

У предметном захтеву који нам је достављен, између осталог, наведено је следеће:

- Правоснажном пресудом којом је разведен брак супружника, утврђено је да један супружник по основу стицања у браку има удео у имовини привредног друштва, чији је једини уписани и у АПР-у регистровани оснивач, други супружник, те да ће у посебном поступку и посебним актом супружници утврдили висину тог удела;

- Након тога, тужила подноси тужбу против бившег супружника, који је једини уписани оснивач привредног друштва, као првотуженог и против привредног друштва, као друготуженог, тражећи да се утврди њен удео у привредном друштву у висини од 50%;

- Правоснажном и извршном пресудом надлежног суда, утврђено је да тужила, као физичко лице има право својине на непокретностима које су у јавним књигама уписане као својина привредног друштва, друготуженог, чији је оснивач првотужени, а по основу утврђеног удела тужиле у привредном друштву у висини од 15%;

- У овом поступку утврђено је да тужила има удео стечен током трајања брака у висини од 15% у имовини привредног друштва, те да се неће вршити упис тужиле као суоснивача, већ да ће се уместо удела тужили досудити имовина и извршити издвајање одређених непокретности из имовине привредног друштва, на име њеног утврђеног удела стеченог током брака, у складу са одредбама Породичног закона (чл. 171 – 181);

- Судска одлука је по службеној дужности достављена Републичком геодетском заводу на провођењу промена имаоца права својине на наведеним непокретностима. Непокретности на

којима је утврђено право својине тужиље и које се издвајају из имовине привредног друштва, по основу утврђеног дела тужиље, су непокретности које се у пословним књигама привредног друштва воде као инвестиционе некретнине, а једна непокретност је намењена за даљу продају;

- Предметне непокретности нису служиле за обављање пословне делатности привредног друштва и не ради се о новоизграђеним непокретностима, у смислу постојања обавезе плаћања ПДВ-а.

Одредбама члана 43. став 2. Закона, прописано је да су законски заступник, орган управљања и надзорни орган правног лица у складу са законом, односно предузетник, као и одговорно лице из члана 15. овог закона, односно одговорно лице из члана 16. став 4. овог закона, делујући у оквиру надлежности које су им законом и интерном регулативом правног лица односно предузетника додељени, колективно су одговорни за истинито и поштено приказивање:

- 1) редовног годишњег финансијског извештаја и годишњег извештаја о пословању;

- 2) консолидованог годишњег финансијског извештаја и консолидованог годишњег извештаја о пословању.

Пре свега, на бази свих информација из захтева, економска суштина ове судске одлуке јесте смањење нето имовине привредног друштва у корист физичког лица (бившег супружника), али је неопходно истаћи да тужиља није постала члан овог друштва, да се не ради о исплати добили или купопродаји, већ о обавези да друштво уступи део имовине по судској одлуци.

Са аспекта примене прописа о рачуноводству, а полазећи од начела суштина изнад форме и Концептуалног оквира за

финансијско извештавање, наведена трансакција не представља промет добара, нити расход пословања, већ последицу утврђеног права трећег лица на делу имовине привредног друштва.

С тим у вези, пренос непокретности са привредног друштва на физичко лице, по основу судске одлуке, у пословним књигама привредног друштва евидентира се као смањење имовине уз истовремено смањење капитала.

За непокретности које се у пословним књигама воде као инвестиционе некретнине (рачун 024 – Инвестиционе некретнине), врши се њихово искњижавање уз задужење одговарајућег рачуна капитала (нпр. 309 – Остали основни капитал), док се за непокретности намењене продаји (одређени рачун у оквиру групе 13) врши аналогно искњижавање на терет капитала.

Дакле, пренос права својине на непокретностима са привредног друштва на физичко лице, извршен по основу правноснажне судске одлуке којом се утврђује удео у заједничкој имовини супружника, у пословним књигама привредног друштва евидентира се као смањење имовине уз истовремено смањење капитала, у висини књиговодствене вредности пренетих непокретности, без признавања расхода и без утицаја на резултат пословања. Имајући у виду да у конкретном случају не постоји трансакција са накнадом, већ престанак признавања имовине по основу судске одлуке, предметне непокретности се из пословних књига искњижавају по њиховој књиговодственој вредности.

Одговор у вези са применом прописа дат је према подацима које сте изнели у захтеву. Напомињемо да, сходно члану 8. став 1. Закона о Народној скупштини („Службени гласник РС”, број 9/10), Народна скупштина доноси аутентично тумачење закона, као и да, у складу са чланом 80. став 2. Закона о државној управи („Службени гласник РС”, бр. 79/05, 101/07, 95/10, 99/14, 47/18 и 30/18 – др. закон), мишљења органа државне управе нису обавезујућа.”

Имајући у виду наведени одговор, према ком се пренос права својине на непокретностима са привредног друштва на физичко лице (извршен у конкретном случају) у пословним књигама привредног друштва евидентира као смањење имовине уз истовремено смањење капитала, у висини књиговодствене вредности пренетих непокретности, без признавања расхода и без утицаја на резултат пословања, мишљења смо да тако извршеним преносом није настао приход или расход који је од утицаја на висину опорезиве добити са становишта ЗПДПЛ.

2. Расход евидентиран у пословним књигама обвезника по основу рачуноводствене исправе која, у складу са рачуноводственим прописима, испуњава услове за квалификовање као веродостојна рачуноводствена исправа, не сматра се трошком који није документован у смислу члана 7а тачка 1) Закона о порезу на добит правних лица. У поступку пореске контроле се могу користити сва доказна средства на основу којих Пореска управа утврђује чињенице које су од значаја за одлучивање у складу са одредбама Закона о пореском поступку и пореској администрацији (Мишљење Министарства финансија, бр. 572129 2026 10520 004 000 011 004 од 24. марта 2026. године)

Са аспекта примене Закона о порезу на добит правних лица Одредбама члана 6. ст. 1. и 2. Закона о порезу на добит правних лица („Службени гласник РС”, бр. 25/01, 80/02, 80/02-др. закон, 43/03, 84/04, 18/10, 101/11, 119/12, 47/13, 108/13, 68/14-др. закон, 142/14, 91/15-аутентично тумачење, 112/15, 113/17, 95/18, 86/19, 153/20, 118/21 и 94/24 - у даљем тексту: Закон) прописано је

да је основица пореза на добит правних лица опорезива добит, која се утврђује у пореском билансу усклађивањем добити обвезника исказане у билансу успеха, који је сачињен у складу са међународним рачуноводственим стандардима (у даљем тексту: МРС), односно међународним стандардима финансијског извештавања (у даљем тексту: МСФИ), односно међународним стандардом финансијског извештавања за мала и средња правна лица (у даљем тексту: МСФИ за МСП) и прописима којима се уређује рачуноводство, на начин утврђен овим законом.

Сагласно са одредбом члана 7. став 1. Закона, за утврђивање опорезиве добити признају се расходи у износима утврђеним билансом успеха, у складу са МРС, односно МСФИ и МСФИ за МСП, као и прописима којима се уређује рачуноводство, осим расхода за које је овим законом прописан други начин утврђивања.

За утврђивање опорезиве добити обвезника који, према прописима којима се уређује рачуноводство, не примењује МРС, односно МСФИ и МСФИ за МСП, признају се расходи утврђени у складу са начином признавања, мерења и процењивања расхода који прописује министар финансија, осим расхода за које је овим законом прописан други начин утврђивања (члан 7. став 2. Закона).

У складу са чланом 7а тачка 1) на терет расхода не признају се трошкови који се не могу документовати.

За утврђивање основице пореза на добит правних лица, обвезник пореза на добит правних лица, укључујући и огранак (у даљем тексту: обвезник) саставља порески биланс на Обрасцу ПБ 1 - Порески биланс обвезника пореза на добит правних лица за период од _____ до _____ 202__ године, који је одштампан уз Правилник о садржају пореског биланса и другим питањима од значаја за начин утврђивања пореза на добит правних лица („Службени гласник РС”, бр. 20/14, 41/15, 101/16, 8/19, 94/19, 159/20 и 97/21 – у даљем тексту: Правилник) и чини његов саставни део.

Сходно члану 3. тачка 5) Правилника, у Образац ПБ 1 под редним бројем 6. уносе се трошкови за које не постоји веродостојна документација на основу које би се у пословним књигама обвезника евидентирале пословне промене (члан 7а тачка 1) Закона).

С обзиром да је, у конкретном случају, у поступку пореске контроле надлежни порески орган оспорио расход (обвезника) евидентиран у пословним књигама по основу фактуре испостављене од његовог добављача, Сектор за финансијски систем је, са аспекта своје надлежности, дао мишљење по питању шта се, у смислу прописа о рачуноводству, сматра веродостојном рачуноводственом исправом по основу које обвезник евидентира расход у својим пословним књигама:

„Законом о рачуноводству („Службени гласник РС”, бр. 73/19 и 44/21 – др. закон, у даљем тексту: Закон), уређују се обвезници примене овог закона, разврставање правних лица и предузетника, организација рачуноводства, рачуноводствене исправе и врсте пословних књига, услови и начин вођења пословних књига, Регистар пружалаца рачуноводствених услуга, признавање и вредновање позиција у финансијским извештајима, састављање, достављање и јавно објављивање финансијских извештаја, годишњег извештаја о пословању, извештаја о корпоративном управљању, извештаји о плаћањима ауторитетима власти и нефинансијско извештавање, Регистар финансијских извештаја, Национална комисија за рачуноводство и надзор над спровођењем одредби овог закона.

У предметном захтеву који нам је достављен, између осталог, наведено је следеће:

Порески обвезник је уписан у Регистар привредних субјеката са претежном делатношћу 4677 – Трговина на велико отпацима и остацима, а набавку врши од већег броја предузетничких радњи и

привредних друштава. Сагласно наведеном, све набавке сировина врши на начин приказан у пословној документацији која представља књиговодствено веродостојне исправе (фактуре).

Порески обвезник је на позицији 6. ПБ1 за пореску 2021. годину исказао трошкове који нису у потпуности документовани. С тим у вези, Пореска контрола је на основу провере добављача од добављача пореског обвезника, извршила корекцију повећањем износа недокументованих трошкова, имајући у виду утврђене неправилности у пословању тих субјеката.

Такође, порески обвезник врши проверу својих добављача у обиму доступних информација и поседује фактуре за све трошкове евидентираних у пословним књигама. Према наводима из захтева, обвезник је преузимао робу која је фактурисана.

На крају је постављено питање: Који су критеријуми Пореске управе за квалификовање одређене исправе као веродостојне рачуноводствене исправе?

На основу достављеног описа чињеничног стања, начина обављања пословне делатности и поступања пореског обвезника у пословним односима, у наставку дајемо мишљење искључиво са аспекта примене рачуноводствених прописа:

Одредбама члана 8. став 1. Закона прописано је да правна лица, односно предузетници општим актом уређују организацију рачуноводства на начин који омогућава свеобухватно евидентирање, као и спречавање и правовремено откривање погрешно евидентираних пословних промена, уређују интерне рачуноводствене контролне поступке, утврђују рачуноводствене политике, одређују лица која су одговорна за законитост и исправност настанка пословне промене и састављање и контролу

рачуноводствених исправа о пословној промени, уређују кретање рачуноводствених исправа и утврђују рокове за њихово достављање на даљу обраду и књижење у пословним књигама.

Сагласно члану 9. став 1. Закона, прописано је да се књижење пословних промена и догађаја на рачунима имовине, обавеза, капитала, прихода и расхода врши на основу веродостојних рачуноводствених исправа.

Одредбама члана 9. став 2. Закона, прописано је да рачуноводствена исправа представља писани документ или електронски запис о насталој пословној промени, која обухвата све податке потребне за књижење у пословним књигама тако да се из рачуноводствене исправе недвосмислено може сазнати основ, врста и садржај пословне промене.

Чланом 10. став 1. Закона прописано је да је лице које саставља рачуноводствену исправу одговорно за истинитост и потпуност података у исправи, за њену рачунску тачност и да она веродостојно приказује насталу пословну промену.

Одредбама члана 10. став 4. Закона прописано је да је правно лице, односно предузетник дужно да, пре уноса података из рачуноводствене исправе у пословне књиге одреди одговорно лице које треба да изврши контролу веродостојности исправе. Одговорно лице потписом, односно другом идентификационом ознаком (утврђеном општим актом којим правно лице, односно предузетник уређује организацију рачуноводства) потврђује да је рачуноводствена исправа веродостојна (потпуна, истинита, рачунски тачна и да веродостојно приказује пословну промену).

Имајући у виду све претходно наведено, са аспекта примене рачуноводствених прописа, може се закључити да, уколико конкретна рачуноводствена исправа испуњава законом прописане услове за квалификовање као веродостојна рачуноводствена исправа, и ако је порески обвезник на основу такве исправе

извршио евидентирање у својим пословним књигама, сматра се да је поступио у складу са важећим законским прописима.

На крају, желимо да укажемо да су, сагласно члану 43. став 2. Закона, законски заступник, орган управљања и надзорни орган правног лица у складу са законом, односно предузетник, као и одговорно лице из члана 15. овог закона, односно одговорно лице из члана 16. став 4. овог закона, делујући у оквиру надлежности које су им законом и интерном регулативом правног лица односно предузетника додељени, колективно одговорни за истинито и поштено приказивање редовног годишњег финансијског извештаја и годишњег извештаја о пословању и консолидованог годишњег финансијског извештаја и консолидованог годишњег извештаја о пословању. С тим у вези, у конкретном случају, порески обвезник је у обавези да састави финансијске извештаје у складу са одговарајућом рачуноводственом регулативом док је крајња одговорност ревизора да потврди, односно изрази мишљење о усклађености тих финансијских извештаја са поменутом регулативом.

Одговор у вези са применом прописа дат је према подацима које сте изнели у захтеву. Напомињемо да, сходно члану 8. став 1. Закона о Народној скупштини („Службени гласник РС”, број 9/10), Народна скупштина доноси аутентично тумачење закона, као и да, у складу са чланом 80. став 2. Закона о државној управи („Службени гласник РС”, бр. 79/05, 101/07, 95/10, 99/14, 47/18 и 30/18 – др. закон), мишљења органа државне управе нису обавезујућа ...”.

Према томе, уколико, са аспекта примене рачуноводствених прописа, а сходно наведеном мишљењу, конкретна рачуноводствена исправа испуњава законом прописане услове за квалификовање као веродостојна рачуноводствена исправа, и ако је порески обвезник на основу такве исправе извршио евидентирање у својим пословним књигама, расход евидентиран по том основу не сматра се трошком који није документован у смислу члана 7а тачка 1) Закона.

Са аспекта примене Закона о пореском поступку и пореској администрацији

Одредбом члана 1. став 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Службени гласник РС”, бр. 80/02, 84/02 - исправка, 23/03 - исправка, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05 - др. закон, 62/06 - др. закон, 61/07, 20/09, 72/09 - др. закон, 53/10, 101/11, 2/12 - исправка, 93/12, 47/13, 108/13, 68/14, 105/14, 91/15 - аутентично тумачење, 112/15, 15/16, 108/16, 30/18, 95/18, 86/19, 144/20, 96/21, 138/22, 94/24 и 109/25— у даљем тексту: ЗПППА) прописано је да се тим законом уређују поступак утврђивања, наплате и контроле јавних прихода на које се тај закон примењује (у даљем тексту: порески поступак), права и обавезе пореских обвезника, регистрација пореских обвезника и пореска кривична дела и прекршаји.

Одредбом члана 4. став 3. ЗПППА прописано је да је Пореска управа дужна да утврђује све чињенице које су битне за доношење законите и правилне одлуке, посвећујући једнаку пажњу чињеницама које иду у прилог и на штету пореском обвезнику.

Одредбама члана 43. ЗПППА прописано је да се чињенице у пореском поступку утврђују на основу доказа.

Као доказ у пореском поступку могу се употребити пореска пријава, порески биланс, пословне књиге и евиденције, рачуноводствени искази, пословна документација и друге исправе и информације којима располаже Пореска управа, прикупљене од пореског обвезника или трећих лица, исказ сведока, налаз вештака, увиђај и свако друго средство којим се чињенице могу утврдити.

Утврђивање чињеница у поступку пореске контроле врши се и према одредбама чл. 117-139. ЗПППА.

Одредбом члана 44. став 1. ЗПППА прописано је да Пореска управа може захтевати од пореског обвезника и трећих лица да, у року који она одреди, доставе на увид и проверу пословне књиге

и евиденције, рачуноводствене исказе, пословну документацију и друге исправе и доказе, ради утврђивања чињеничног стања.

Одредбом члана 123. став 1. ЗПППА прописано је да је пореска контрола поступак провере и утврђивања законитости и правилности испуњавања пореске обавезе, као и поступак провере тачности, потпуности и усклађености са законом, односно другим прописима, података исказаних у пореској пријави, пореском билансу, рачуноводственим извештајима и другим евиденцијама пореског обвезника који врши Пореска управа, у складу са ЗПППА.

Одредбама члана 129. став 1. ЗПППА прописано је да ако се у поступку пореске контроле утврди да порески обвезник није применио, или није правилно применио прописе приликом утврђивања пореза на основу записника о извршеној пореској контроли, допунског записника, односно додатка записника о пореској контроли доноси се решење из члана 54. став 2. тачка 2) подтачка (1) ЗПППА.

Одредбама члана 135 ст. 1-5. ЗПППА прописано је да Откривање пореских кривичних дела и њихових извршилаца обавља Пореска полиција.

Пореска кривична дела су кривична дела утврђена овим и другим законом, која као могућу последицу имају потпуно или делимично избегавање плаћања пореза, сачињавање или подношење фалсификованог документа од значаја за опорезивање, угрожавање наплате пореза и пореске контроле, недозвољен промет акцизних производа и друге незаконите радње које су у вези са избегавањем и помагањем у избегавању плаћања пореза.

Ради откривања пореских кривичних дела и њихових извршилаца Пореска полиција у предистражном поступку поступа као орган унутрашњих послова и овлашћена је да, у складу са законом, предузима све потражне радње, изузев ограничења кретања.

Пореска полиција, у складу са одредбама закона којим се уређује кривични поступак, може позивати и саслушавати осумњиченог укључујући и његово принудно довођење, пре покретања кривичног поступка извршити претресање стана, пословних или других просторија, превозних средстава и лица када постоје основи сумње да је извршено пореско кривично дело и извршити привремено одузимање предмета који могу послужити као доказ у кривичном поступку за пореска кривична дела. Претресање стана и других просторија може се вршити само на основу наредбе суда и уз присуство два сведока.

Према члану 139. став 2. ЗПППА прописано је да чињенице и доказе од значаја за висину пореске обавезе, утврђене у поступку из члана 135. став 3. овог закона, инспектор Пореске полиције доставља организационом делу Пореске управе надлежном за послове контроле.

Према томе, у сваком конкретном случају, Пореска управа дужна је да утврди све чињенице битне за доношење законите и правилне одлуке, посвећујући једнаку пажњу чињеницама које иду у прилог и на штету пореском обвезнику.

С тим у вези, у зависности од предмета контроле, Пореска управа, сходно одредбама ЗПППА може од пореског обвезника и трећих лица захтевати на увид и проверу пословне књиге и евиденције, рачуноводствене исказе, пословну документацију и друге исправе и доказе, ради утврђивања чињеничног стања неопходног за утврђивање законитости и правилности испуњавања пореске обавезе.

Сходно наведеном, у поступку пореске контроле се могу користити сва доказна средства на основу којих Пореска управа утврђује чињенице које су од значаја за одлучивање у складу са одредбама ЗПППА.

3. Порески третман мањка добара

(Мишљење Министарства финансија, бр. 2374405 2025 10520 004 000 011 004 од 11. марта 2026. године)

Према наводима у захтеву, пореском контролом у привредном друштву, за порески период 1. август - 31. август 2023. године, утврђен је мањак добара - матичног сока ароније. Подносилац захтева истиче се да је пре испоруке уговорених добара то привредно друштво добављачу (који прерађује бобице ароније у сврху добијања матичног сока) у потпуности извршио плаћање сви обавеза на основу претходно испостављених рачуна (авансних и коначних), међутим, како се даље објашњава, до момента плаћања добављач није прерадио целокупну количину бобица ароније у матични сок и није у целости испоручио уговорену и плаћену количину матичног сока тако да је настао мањак добара као разлика у количини матичног сока ароније која је наведена у коначним рачунима и количини матичног сока која је затечена у магацину привредног друштва. Даље, указује се да је целокупна количина матичног сока ароније, која је наведена у коначним рачунима и која је предмет мањка, испоручена у току пореске контроле, јер је, како се истиче, од момента плаћања по авансним рачунима добављач сукцесивно прерађивао сок и вршио његову испоруку. Такође, наводи се да је као обезбеђење да ће добављач привредном друштву испоручити целокупну уговорену количину матичног сока ароније, након плаћања по авансним рачунима, привредно друштво успоставило залогу над целокупном количином сировине (бобица ароније) које су се налазиле у магацину добављача, а залога је била уредно уписана у Агенцији за привредне регистре у корист привредног друштва. Поред тога, истиче се да је у поступку пореске контроле, у вези са мањком, обвезнику обрачуната пореска обавеза по основу пореза на додату вредност и да је у целости наплаћена од пореског обвезника.

Према одредбама члана 1. став 1. и члана 2. став 1. Закона о порезу на доходак грађана („Службени гласник РС”, бр. 24/01, 80/02, 80/02-др. закон, 135/04, 62/06, 65/06-исправка, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11-УС, 93/12, 114/12-УС, 47/13, 48/13-исправка, 108/13, 57/14, 68/14-др. закон, 112/15, 113/17, 95/18, 86/19, 153/20, 44/21, 118/21, 138/22, 92/23, 94/24, 19/25 и 109/25 - у даљем тексту: Закон), порез на доходак грађана плаћају, у складу са одредбама овог закона, физичка лица која остварују доходак на приходе из свих извора, осим оних који су посебно изузети овим законом.

Приходи који, сагласно Закону, подлежу опорезивању порезом на доходак грађана опорезују се било да су остварени у новцу, у натури, чињењем или на други начин (члан 3. став 2. Закона).

Према одредби члана 6. Закона, порески обвезник је физичко лице које је по одредбама овог закона дужно да плати порез.

Зарадом, у смислу овог закона, сматрају се и примања у облику бонова, хартија од вредности, осим акција стечених у поступку својинске трансформације, новчаних потврда, робе, као и примања остварена чињењем или пружањем погодности, опраштањем дуга, као и покривањем расхода обвезника новчаном надокнадом или непосредним плаћањем (члан 14. став 1. Закона).

Одредбом члана 61. став 1. тачка 4) Закона прописано је да се приходом од капитала сматра узимање из имовине и коришћење услуга привредног друштва од стране власника друштва за њихове приватне потребе и личну потрошњу.

Према одредби члана 62. Закона, обвезник пореза на приходе од капитала је физичко лице које остварује те приходе.

Опорезиви приход од капитала чини новчани или неновчани износ оствареног прихода (члан 63. став 1. Закона).

Према одредби члана 63. став 2. Закона, ако су приходи од капитала остварени у неновчаном облику, вредност тих прихода се

утврђује према тржишној вредности права, добара, односно услуга на дан остваривања прихода.

Према одредбама члана 4. ст. 1. и 3. Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Службени гласник РС”, бр. 80/02, 84/02 - исправка, 23/03-исправка, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05-др. закон, 62/06-др. закон, 61/07, 20/09, 72/09-др. закон, 53/10, 101/11, 2/12-исправка, 93/12, 47/13, 108/13, 68/14, 105/14, 91/15-аутентично тумачење, 112/15, 15/16, 108/16, 30/18, 95/18, 86/19, 144/20, 96/21, 138/22, 94/24 и 109/25 - у даљем тексту: ЗПППА), Пореска управа је дужна да остварује сва права и обавезе из порескоправног односа у складу са законом и дужна је да утврђује све чињенице које су битне за доношење законите и правилне одлуке, посвећујући једнаку пажњу чињеницама које иду у прилог и на штету пореском обвезнику.

Чињенице у пореском поступку утврђују се на основу доказа, а као доказ у пореском поступку могу се употребити пореска пријава, порески биланс, пословне књиге и евиденције, рачуноводствени искази, пословна документација и друге исправе и информације којима располаже Пореска управа, прикупљене од пореског обвезника или трећих лица, исказ сведока, налаз вештака, увиђај и свако друго средство којим се чињенице могу утврдити (члан 43. ст. 1. и 2. ЗПППА).

Сагласно одредбама члана 9. ст. 1. и 2. ЗПППА, пореске чињенице утврђују се према њиховој економској суштини, а ако се симулованим правним послом прикрива неки други правни посао, за утврђивање пореске обавезе основу чини дисимуловани правни посао. Када су на прописима супротан начин остварени приходи, односно стечена имовина, Пореска управа ће утврдити пореску обавезу у складу са законом којим се уређује одговарајућа врста пореза (став 3. тог члана ЗПППА).

Имајући у виду наведено, када је у поступку пореске контроле утврђен мањак добара/залиха (на који је, у поступку

пореске контроле, обрачунат и плаћен порез на додатну вредност) као разлика између књиговодственог стања и стварног стања добара, у вези са којим мањком је утврђена одговорност одређеног физичког лица, сматрамо да је по том основу физичко лице остварило приход који је предмет опорезивања порезом на доходак грађана сагласно Закону. Ако је за износ мањка одговорно одређено физичко лице (нпр. лице у чијем опису послова радног места на које је распоређен, односно које обавља, је и одговорност у погледу стања добара/ залиха за које је констатован мањак, у складу са општим актом код послодавца) и за који мањак је утврђена одговорност тог лица, сматрамо да је по том основу физичко лице остварило приход који је предмет опорезивања порезом на доходак грађана сагласно Закону. За одговорно лице које у радном односу, тај приход би имао порески третман зараде, а уколико је реч о лицу које је власник, односно члан привредног друштва и његов законски заступник који није у радном односу у том привредном друштву, тај приход би имао порески третман узимања из имовине привредног друштва.

Сагласно начелу фактицитета, Пореска управа у сваком конкретном случају утврђује све чињенице које су од значаја за опредељење пореског третмана прихода које оствари физичко лице, сагласно члану 9. Закона о пореском поступку и пореској администрацији.

ПОРЕЗ НА ДОХОДАК ГРАЂАНА

1. Порески третман прихода које остварује држављанин Италије, који планира да постане резидент Републике Србије, по основу пензије и новчаног износа које исплаћује инострани пензијски фонд

(Мишљење Министарства финансија, бр. 1850832 2026 10520 004 000 011 001 од 23. априла 2026. године)

Одредбама чл. 1. и 2. Закона о порезу на доходак грађана („Службени гласник РС”, бр. 24/01, 80/02, 80/02-др. закон, 135/04, 62/06, 65/06-исправка, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11-УС, 93/12, 114/12-УС, 47/13, 48/13-исправка, 108/13, 57/14, 68/14-др. закон, 112/15, 113/17, 95/18, 86/19, 153/20, 44/21, 118/21, 138/22, 92/23, 94/24, 19/25 и 109/25 - у даљем тексту: Закон) прописано је да порез на доходак грађана плаћају физичка лица која остварују доходак, на приходе из свих извора, сем оних који су посебно изузети Законом.

Према одредби члана 3. став 2. Закона, порезу на доходак грађана подлежу приходи из става 1. овог члана, било да су остварени у новцу, у натури чињењем или на други начин.

Порески обвезник је физичко лице које је по одредбама Закона дужно да плати порез (члан 6. Закона).

Сагласно одредби члана 7. став 1. Закона, обвезник пореза на доходак грађана је резидент Републике Србије, за доходак остварен на територији Републике Србије и у другој држави.

Одредбом члана 7. став 2. Закона прописано је да резидент Републике Србије јесте физичко лице које:

1) на територији Републике има пребивалиште или центар пословних и животних интереса, или

2) на територији Републике, непрекидно или са прекидима, борави 183 или више дана у периоду од 12 месеци који почиње или се завршава у односној пореској години.

Имајући у виду наведено, приход који оствари физичко лице (у конкретном случају, држављанин Италије и порески резидент Републике Србије) у виду новчаних примања по основу пензије коју месечно исплаћује Национални институт за социјално осигурање Италије (на основу доприноса плаћених током радног односа), као и новчаних износа које исплаћује у утврђеним роковима инострани пензијски фонд (у који су уплаћивана новчана средства, и то делом уплаћивана од стране послодавца а делом као добровољни допринос тог лица као запосленог, током радног односа) по основу акумулираних средства у оквиру програма уплате наведених доприноса, није предмет опорезивања порезом на доходак грађана сагласно Закону.

2. Обавеза обрачунавања пореза и доприноса у случају када оснивач и законски заступник једног привредног друштва које има функцију законског заступника другог привредног друштва, ту функцију врши преко свог законског заступника (*Мишљење Министарства финансија*, бр. 590351 2026 10520 004 000 011 004 од 16. априла 2026. године)

Према одредбама чл. 1. и 2. Закона о порезу на доходак грађана („Службени гласник РС”, бр. 24/01, 80/02, 80/02-др. закон, 135/04, 62/06, 65/06-исправка, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11-УС, 93/12, 114/12-УС, 47/13, 48/13-исправка, 108/13, 57/14, 68/14-др. закон, 112/15, 113/17, 95/18, 86/19, 153/20, 44/21, 118/21, 138/22, 92/23, 94/24, 19/25 и 109/25 - у даљем тексту: Закон), порез на доходак грађана плаћају физичка лица која остварују доходак, на приходе из свих извора, осим оних који су посебно изузети овим законом.

Одредбом члана 85. став 1. тач. 5) и 16) Закона прописано је да се осталим приходима, у смислу овог закона, сматрају и други

приходи који по својој природи чине доходак физичког лица, а нарочито примања чланова органа управе правног лица, као и сви други приходи који нису опорезовани по другом основу или нису изузети од опорезивања или ослобођени плаћања пореза по овом закону.

Основица пореза на други приход је опорезиви приход који чини бруто приход умањен за нормиране трошкове у висини од 20%, сагласно одредби члана 85. став 3. Закона.

Порез на доходак грађана на друге приходе плаћа се по стопи од 20%, сагласно одредби члана 86. став 1. Закона.

По одбитку од сваког појединачно оствареног прихода утврђују се и плаћају порези на остале приходе ако је исплатилац прихода правно лице, предузетник или предузетник паушалац (члан 99. став 1. тачка 9) Закона).

Порез по одбитку за сваког обвезника и за сваки појединачно исплаћени приход, исплатилац обрачунава, обуставља и уплаћује на прописани јединствени уплатни рачун у моменту исплате прихода, у складу са прописима који важе на дан исплате прихода, осим ако овим законом није друкчије прописано (члан 101. Закона).

Одредбом члана 28. став 1. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање („Службени гласник РС”, бр. 84/04, 61/05, 62/06, 5/09, 52/11, 101/11, 47/13, 108/13, 57/14, 68/14-др. закон, 112/15, 113/17, 95/18, 86/19, 153/20, 44/21, 118/21, 138/22, 92/23, 94/24 и 109/25 - у даљем тексту: Закон о доприносима) прописано је да основица доприноса за лица која остварују уговорену накнаду је опорезиви приход од уговорене накнаде у складу са законом којим се уређује порез на доходак грађана.

Доприносе за лица која остварују уговорену накнаду, сагласно одредби члана 57. став 1. Закона о доприносима, исплатилац је дужан да обрачуна, обустави и уплати приликом исплате уговорене накнаде.

Одредбом члана 31. став 1. Закона о привредним друштвима („Службени гласник РС”, бр. 36/11, 99/11, 83/14-др. закон, 5/15,

44/18, 95/18, 91/19, 109/21 и 19/25) прописано је да законски (статутарни) заступници друштва у смислу овог закона су лица која су овим законом као таква одређена за сваки поједини облик друштва.

Законски заступник друштва може бити физичко лице или друштво регистровано у Републици Србији (члан 31. став 2. Закона о привредним друштвима).

Друштво које има функцију законског заступника, ту функцију врши преко свог законског заступника који је физичко лице или физичког лица које је за то овлашћено посебним пуномоћјем издатим у писаној форми (члан 31. став 3. Закона о привредним друштвима).

Законски заступници друштва и лица из става 3. овог члана региструју се у складу са законом о регистрацији (члан 31. став 4. Закона о привредним друштвима).

Одредбом члана 393. став 1. Закона о привредним друштвима прописано је да укупна накнада директора обухвата зараду, односно накнаду за његов рад по основу уговора о ангажовању, у складу са законом којим се уређује рад, а може да обухвати и право на стимулацију путем доделе акција, односно вараната друштва или другог друштва које је повезано са друштвом.

Одредбом члана 48. став 4. Закона о раду („Службени гласник РС”, бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 75/14, 13/17-УС, 113/17, 95/18-аутентично тумачење и 109/25-др. закон) прописано је да се међусобна права, обавезе и одговорности директора који није засновао радни однос и послодавца уређују уговором.

Лице које обавља послове директора има право на накнаду за рад и друга права, обавезе и одговорности у складу са уговором (члан 48. став 5. Закона о раду).

У погледу накнаде за рад директора који је закључио уговор о међусобним правима, обавезама и одговорностима директора који није засновао радни однос, Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, дало је мишљење број: 011-00-

406/2018-02 од 24. маја 2018. године:

„У члану 48. ст. 1. и 2. Закона о раду („Службени гласник РС”, бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 75/14, 13/17-УС и 113/17) прописано је да директор, односно други законски заступник послодавца може да заснује радни однос на неодређено или одређено време.

Према ставу 4. наведеног члана међусобна права, обавезе и одговорности директора који није засновао радни однос и послодавца уређују се уговором. Лице које обавља послове директора из става 4. овог члана има право на накнаду за рад и друга права, обавезе и одговорности у складу са уговором (члан 48. став 5.).

Према наведеном, у складу са одредбама Закона о раду може се закључити и посебан уговор о обављању послова директора којим се не заснива радни однос. Директор који обавља послове по основу уговора којим се не заснива радни однос има право на накнаду за рад.

Такође, напомињемо да, у складу са Уставом Републике Србије свако има право на правичну накнаду за рад и нико се тих права не може одрећи.

Према томе, имајући у виду члан 48. став 5. Закона о раду да лице које обавља послове директора који није засновао радни однос има право на накнаду за рад у складу са уговором, као и одредбу Устава Републике Србије, мишљења смо да се накнада за рад има сматрати обавезним елементом уговора о међусобним правима, обавезама и одговорностима директора који није засновао радни однос.”

Имајући у виду да према Закону о раду лице које обавља послове директора има право на накнаду за рад и друга права, обавезе и одговорности у складу са уговором, као и мишљење Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања да директор који обавља послове по основу уговора којим се не заснива радни однос има право на накнаду за рад и да се накнада за рад сматра обавезним елементом уговора о међусобним правима, обавезама и одговорностима директора који није засновао радни однос, сагласно

томе кад физичко лице (у конкретном случају, које је оснивач и члан привредног друштва) обавља послове директора по основу уговора о правима и обавезама директора, без заснивања радног односа у том привредном друштву, постоји обавеза обрачунавања и плаћања пореза на доходак грађана на други приход и припадајућих доприноса за обавезно социјално осигурање по основу уговорене накнаде за рад (битан елемент уговора о међусобним правима, обавезама и одговорностима директора). Како је износ накнаде за рад директора битан елемент уговора о међусобним правима, обавезама и одговорностима директора и као такав треба да буде исказан у том уговору, по основу уговорене накнаде (у којој су садржани порез и доприноси који се плаћају на терет лица које остварује ту накнаду) као новчаног еквивалента за рад директора, обрачунавају се порез на доходак грађана и припадајући доприноси за обавезно социјално осигурање. Порез и доприносе исплатилац обрачунава и плаћа по одбитку, сагласно чл. 99. и 101. Закона.

Сагласно томе, када једно привредно друштво (нпр. привредно друштво „А”) има функцију законског (статутарног) заступника другог привредног друштва (нпр. привредног друштва „Б”) и, сагласно Закону о привредним друштвима, привредно друштво „А” ту функцију врши преко свог законског заступника који је физичко лице или физичког лица које је за то овлашћено посебним пуномоћјем издатим у писаној форми (члан 31. став 3. Закона о привредним друштвима) а које је уписано у регистар надлежне организације као физичко лице заступник преко кога привредно друштво „А” као законски (статутарни) заступник привредног друштва „Б” врши функцију директора, сматрамо да постоји обавеза обрачунавања и плаћања пореза и припадајућих доприноса у вези са његовим радом у својству лица које је уписано у регистар надлежне организације као физичко лице - заступник преко кога привредно друштво „А” које има функцију законског (статутарног) заступника привредног друштва „Б” врши функцију директора.

Обавезу обрачунавања и плаћања пореза и доприноса има привредно друштво (у наведеном случају, привредно друштво „А”) као исплатилац прихода физичком лицу уписаном у регистар надлежне организације као заступник привредног друштва „Б” коме је законски (статутарни) заступник у функцији директора привредно друштво „А”.

Порез на други приход обрачунава се по стопи од 20% која се примењује на основицу - опорезиви приход коју чини бруто приход (уговорена накнада) умањен за нормиране трошкове од 20% (члан 85. став 3. и члан 86. став 1. Закона).

По предметном основу обрачунавају се и плаћају припадајући доприноси за обавезно социјално осигурање, и то допринос за пензијско и инвалидско осигурање ако је лице осигурано по другом основу. Основица доприноса је опорезиви приход од уговорене накнаде у складу са законом који уређује порез на доходак грађана (члан 28. став 1. Закона о доприносима).

3. Накнада трошкова службеног путовања физичким лицима која нису у радном односу код исплатиоца

(Мишљење Министарства финансија, бр. 1883144 2024 10520 004 000 011 003 од 23. марта 2026. године)

Како наводите, привредно друштво је матично лице и холдинг друштво групације повезаних правних лица из Србије и Црне Горе, које се континуирано развија у области хемијске индустрије и агробизниса, кроз бројне пројекте посвећене одрживом развоју, примени модела циркуларне економије и унапређењу ресурсне ефикасности. С тим у вези, у циљу упознавања јавног мњења у Србији и нарочито у одређеној локалној заједници са технологијом за термички третман отпада, за представнике медија из Србије, становнике месних заједница као и своје запослене ангазоване на изградњи постројења за термички третман отпада на одређеној

локацији у Србији, привредно друштво организује путовање у иностранство ради посете енергетском предузећу у коме се примењује поменута технологија за термички третман отпада у циљу еколошки прихватљивог грејања. Даље, наводите да представници медија и становници локалних заједница нису запослени у привредном друштву и од њега не примају никакву накнаду по основу овог путовања или по другом основу, с тим да привредно друштво на терет својих средстава плаћа трошак аутобуског и/или авионског превоза, путног здравственог осигурања, смештаја и исхране ових лица, преводиоца, превоза у локалу и паркинга. За све појединачне трошкове путовања привредно друштво ће имати рачуне који се делом поименице односе на лица која су на службеном путовању.

Поред тога, наводи се да запослени привредног друштва заједно са представницима медија или пословних партнера повремено учествују у иностранству на конференцијама са тематиком која се односи на нове технологије у примени у циркуларној економији, преради отпада, производњи енергије из обновљивих извора. И у овим ситуацијама, како се наводи, привредно друштво трећим лицима - представницима медија или пословних партнера, не исплаћује никакву накнаду за учешће, с тим да плаћа трошкове путовања и смештаја у местима у којима се конференције одржавају, и за све појединачне трошкове у вези са путовањем има рачуне који се поименице односе на лица која су на службеном путовању.

Према одредбама члана 18. став 1. тач. 2) до 5) Закона о порезу на доходак грађана („Службени гласник РС”, бр. 24/01, 80/02, 80/02-др. закон, 135/04, 62/06, 65/06-исправка, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11-УС, 93/12, 114/12-УС, 47/13, 48/13-исправка, 108/13, 57/14, 68/14-др. закон, 112/15, 113/17, 95/18, 86/19, 153/20, 44/21, 118/21, 138/22, 92/23, 94/24, 19/25 и 109/25 - у даљем тексту: Закон), не плаћа се порез на зараде на примања запосленог од послодавца по основу:

1) дневнице за службено путовање у земљи - до 3.471 динара по основу целе дневнице, односно до припадајућег износа

за половину дневнице, утврђене на начин и у складу са прописима надлежног државног органа (тачка 2);

2) дневнице за службено путовање у иностранство - до износа прописаног од стране надлежног државног органа, а највише до 90 евра дневно, утврђене на начин и у складу са условима прописаним од стране надлежног државног органа (тачка 3);

3) накнаде трошкова смештаја на службеном путовању, према приложеном рачуну (тачка 4);

4) накнаде превоза на службеном путовању, према приложеним рачунима превозника у јавном саобраћају, а када је, сагласно закону, другим прописима, односно актима одобрено коришћење сопственог аутомобила за службено путовање или у друге службене сврхе - до износа 30% цене по основној јединици мере погонског горива помноженог с бројем јединица мере погонског горива које је потрошено, а највише до 10.121 динара месечно (тачка 5).

Одредбом члана 85. став 1. тачка 13) Закона прописано је да се осталим приходима, у смислу овог закона, сматрају и други приходи који по својој природи чине доходак физичког лица, а нарочито накнаде трошкова и других расхода лицима која нису запослена код исплатиоца, осим прихода из тачке 11) овог става.

Обвезник пореза на друге приходе је физичко лице које оствари приходе из члана 85. став 1. Закона (члан 85. став 2. Закона).

Изузетно од става 1. тачка 13) овог члана, порез на друге приходе не плаћа се на документоване накнаде трошкова по основу службених путовања у сврху обављања послова за домаћег исплатиоца, односно за лице које упућује на пут, највише до износа тих трошкова који су изузети од плаћања пореза на зараде за запослене по члану 18. став 1. тач. 2) до 5) овог закона, ако се исплата врши физичким лицима, односно за физичка лица која нису запослена код исплатиоца, и то ако та лица добровољно, односно по позиву сарађују у хуманитарне, здравствене, васпитно-образовне, културне, спортске, научно-истраживачке, верске и друге сврхе, укључујући и за потребе представљања у име државних органа или

организација, односно сарађују у синдикалним организацијама, привредним коморама, политичким странкама, савезима и удружењима, невладиним и у другим недобитним организацијама, при чему не остварују било коју другу накнаду по основу те сарадње (члан 85. став 6. тачка 5) Закона).

Под накнадом по основу сарадње у смислу тачке 5) став 6. овог члана не подразумева се накнада за котизацију за присуствовање догађају којим се реализује сарадња (члан 85. став 7. Закона).

Имајући у виду наведено, када исплатилац прихода (у конкретном случају, привредно друштво) врши накнаду трошкова службеног путовања - трошкова аутобуског и/или авионског превоза, путног здравственог осигурања, смештаја и исхране, преводиоца, превоза у локалу и паркинга, физичким лицима (у конкретном случају, представницима локалних медија и представницима становника локалних заједница) која нису запослена у привредном друштву и од њега не остварују било коју другу накнаду, а које путовање није у сврху обављања послова за домаћег исплатиоца, односно за лице које упућује на пут (у конкретном случају, путовање је у сврху посете иностраном енергетском предузећу у коме се примењује поменути технологија за термички третман отпада у циљу еколошки прихватљивог грејања, као и упознавања јавног мњења локалне заједнице са применом такве технологије), на такву накнаду трошкова обрачунава се и плаћа порез на доходак грађана на други приход сагласно члану 85. став 1. тачка 13) Закона.

Такође, када поменуто привредно друштво као исплатилац прихода сноси претходно поменуте трошкове представницима медија или запосленима код пословних партнера (физичким лицима која нису у радном односу код привредног друштва, већ су радном односу код његовог пословног партнера) за учешће у иностранству на конференцијама са тематиком која се односи на нове технологије у примени у циркуларној економији, преради отпада, производњи енергије из обновљивих извора, накнада тих трошкова физичким лицима подлеже опорезивању порезом на доходак грађана на други приход сагласно члану 85. став 1. тачка 13) Закона.

Напомињемо да се, сагласно начелу фактицитета, пореске чињенице утврђују према њиховој економској суштини и да у сваком конкретном случају порески орган утврђује чињенично стање од значаја за опредељење пореске обавезе по основу прихода физичког лица, односно да ли је у конкретном случају физичко лице остварило приход који се опорезује порезом на доходак грађана.

4. Порески третман примања запослених по основу учешћа у добити

(Мишљење Министарства финансија, бр. 2995453 2025 10520 004 000 011 004 од 9. фебруара 2026. године)

Одредбом члана 85. став 1. тачка 14) Закона о порезу на доходак грађана („Службени гласник РС”, бр. 24/01, 80/02, 80/02-др. закон, 135/04, 62/06, 65/06-исправка, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11-УС, 93/12, 114/12-УС, 47/13, 48/13-исправка, 108/13, 57/14, 68/14-др. закон, 112/15, 113/17, 95/18, 86/19, 153/20, 44/21, 118/21, 138/22, 92/23, 94/24, 19/25 и 109/25 - у даљем тексту: Закон) прописано је да осталим приходима, у смислу овог закона, сматрају се и други приходи који по својој природи чине доходак физичког лица, а нарочито примања која, сагласно закону којим се уређује рад, оствари запослени по основу учешћа у добити оствареној у пословној години.

Опорезиви приход за приходе из става 1. овог члана чини бруто приход умањен за нормиране трошкове у висини од 20% (члан 85. став 3. Закона).

Стопа пореза на остале приходе износи 20% (члан 86. став 1. Закона).

Одредбом члана 14. Закона о раду („Службени гласник РС”, бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 75/14, 13/17-УС, 113/17, 95/18-аутентично тумачење и 109/25-др. закон) прописано је да уговором о раду или одлуком послодавца може да се утврди учешће запосленог у добити оствареној у пословној години, у складу са законом и општим актом.

Одредбом члана 105. став 1. Закона о раду прописано је да се зарада из члана 104. став 1. овог закона састоји од зараде за

обављени рад и време проведено на раду, зараде по основу доприноса запосленог пословном успеху послодавца (награде, бонуси и сл.) и других примања по основу радног односа, у складу са општим актом и уговором о раду.

Под зарадом у смислу става 1. овог члана сматрају се сва примања из радног односа, осим примања из члана 14, члана 42. став 3. тач. 4) и 5), члана 118. тач. 1-4), члана 119, члана 120. тачка 1) и члана 158. овог закона (члан 105. став 3. Закона о раду).

Према мишљењу Министарства рада, запошљавања и социјалне политике, број 011-00-180/2012-07 од 15. октобра 2012. године, „С обзиром да се овде ради о примањима запослених и чланова органа управе по основу учешћа у добити, који по основу одређеног сопственог рада доприносе пословним успесима привредног друштва, а који имају порески третман других прихода, на ова примања се плаћају доприноси за пензијско и инвалидско осигурање.”

Имајући у виду наведено, примање запосленог по основу учешћа у добити привредног друштва(послодавца) оствареној у пословној години, у складу са законом и општим актом, има порески третман других прихода сагласно одредби члана 85. став 1. тачка 14) Закона и као други приход физичког лица опорезује се по стопи од 20%, која се примењује на пореску основицу коју чини опорезиви приход као бруто приход умањен за нормиране трошкове у висини од 20%.

На примање запосленог по основу учешћа у добити привредног друштва (послодавца), обрачунава се и плаћа допринос за пензијско и инвалидско осигурање, на основицу коју чини опорезиви приход. Наиме, примање запосленог по основу учешћа у добити по својој суштини представља примање које то лице оствари по основу свог рада и доприноса пословном успеху послодавца, те се сходно томе на предметно примање запосленог обрачунава и плаћа допринос за пензијско и инвалидско осигурање.

На примање запосленог по основу учешћа у добити не плаћа се допринос за здравствено осигурање с обзиром да је то лице осигурано по другом основу - као лице у радном односу, тј. као запослени.

ПОРЕЗ НА ДОБИТ ПРАВНИХ ЛИЦА

1. Примена члана 62. Закона о порезу на добит правних лица у случају када обвезник камату, из уговора о кредиту закљученим са повезаним правним лицем, капитализује на залихама недовршене производње непокретности у изградњи (као део њихове цене коштања), односно када у наредним периодима изврши продају непокретности

(Мишљење Министарства финансија, бр. 2109856 2026 10520 004 000 011 004 од 28. маја 2026. године)

По питању признавања расхода камате у складу са чланом 62. Закона о порезу на добит правних лица („Службени гласник РС”, бр. 25/01, 80/02, 80/02-др. закон, 43/03, 84/04, 18/10, 101/11, 119/12, 47/13, 108/13, 68/14-др. закон, 142/14, 91/15-аутентично тумачење, 112/15, 113/17, 95/18, 86/19, 153/20, 118/21 и 94/24 – у даљем тексту: Закон) обавештавамо вас о следећем:

Одредбама члана 6. ст. 1. и 2. Закона прописано је да је основица пореза на добит правних лица опорезива добит, која се утврђује у пореском билансу усклађивањем добити обвезника исказане у билансу успеха, који је сачињен у складу са међународним рачуноводственим стандардима (у даљем тексту: МРС), односно

међународним стандардима финансијског извештавања (у даљем тексту: МСФИ), односно међународним стандардом финансијског извештавања за мала и средња правна лица (у даљем тексту: МСФИ за МСП) и прописима којима се уређује рачуноводство, на начин утврђен овим законом.

У складу са чланом 7. став 1. Закона, за утврђивање опорезиве добити признају се расходи у износима утврђеним билансом успеха, у складу са МРС, односно МСФИ и МСФИ за МСП, као и прописима којима се уређује рачуноводство, осим расхода за које је овим законом прописан други начин утврђивања.

Сагласно одредбама члана 62. ст. 1. до 3. Закона, код дуга према повериоцу са статусом повезаног лица из члана 59. овог закона, пореском обвезнику, изузев банци и привредном друштву које обавља делатност финансијског лизинга у складу са прописима који уређују финансијски лизинг (у даљем тексту: давалац финансијског лизинга), признаје се као расход у пореском билансу износ камате и припадајућих трошкова на зајам, односно кредит до висине четвороструке вредности обвезниковог сопственог капитала.

За банке и даваоце финансијског лизинга лимит из става 1. овог члана је десетоструки износ обвезниковог сопственог капитала.

Сопствени капитал, у смислу овог закона, једнак је разлици између активе на основу које обвезник остварује приход и дугова са њом повезаних, с тим што су и актива и дугови упросечени за стање на дан 1. јануара и 31. децембра текуће године.

Ограничење камате код дуга према повезаном лицу утврђује се у складу са одредбама члана 6. Правилника о садржају пореског биланса и другим питањима од значаја за начин утврђивања пореза

на добит правних лица („Службени гласник РС”, бр. 20/14, 41/15, 101/16, 8/19, 94/19, 159/20 и 97/21 – у даљем тексту: Правилник), на Обрасцу ОК - Ограничење камате код дуга повезаном лицу, који је прописан тим правилником.

У конкретном случају, обвезник, који је ангажован на изградњи стамбено-пословног комплекса која се одвија по фазама дефинисаним пројектним плановима, а у циљу обезбеђивања средства за финансирање предметних етапа, закључује уговор о кредиту са својим повезним правним лицем у ком су (како наводите) дефинисане каматне стопе у складу са принципом „ван дохвата руке”. Како даље наводите, камату (сагласно прописима о рачуноводству, тј. МРС 23 – Трошкови позајмљивања) обвезник капитализује на залихама недовршене производње станова, гаражних места, локала и осталих непокретности као део цене коштања ових непокретности. С тим у вези, поставља се питање да ли се на камату, која, с обзиром да је капитализована није исказана у пословним књигама као расход периода, примењују одредбе члана 62. Закона.

Имајући у виду наведено, у пореском периоду у ком обвезник, сагласно прописима о рачуноводству, камату (из уговора о кредиту закљученим са повезаним правним лицем) капитализује на залихама недовршене производње непокретности у изградњи (као део њихове цене коштања), сматрамо да у том пореском периоду обвезник није дужан да примени одредбе члана 62. Закона, с обзиром на то да камата није исказана као расход периода у билансу успеха.

Међутим, када обвезник изврши продају неке од предметних непокретности (и по том основу у пословним књигама евидентира расход), дужан је да у том пореском периоду утврди износ камате

који је у претходним пореским периодима капитализован тј. приписан цени коштања (искључиво) продате непокретности и да на тај износ камате примени правила о спречавању утањене капитализације из члана 62. Закона.

ИЗБЕГАВАЊЕ ДВОСТРУКОГ ОПОРЕЗИВАЊА

1. Опорезивања добити огранка нерезидентног правног лица (резидента Републике Мађарске) остварене од обављања међународног саобраћаја поморским бродом, речним бродом, ваздухопловима или друмским превозним возилом, сагласно уговору о избегавању двоструког опорезивања, односно закону који уређује опорезивање добити правних лица
(Мишљење Министарства финансија, бр. 2181431 2024 10520 004 000 011 004 од 6. марта 2026. године)

I Са аспекта примене уговора о избегавању двоструког опорезивања

Између Савезне Републике Југославије и Републике Мађарске закључен је Уговор о избегавању двоструког опорезивања у односу на порезе на доходак и на имовину („Службени лист СРЈ - Међународни уговори”, број 10/01 - у даљем тексту: Уговор) који се примењује од 1. јануара 2003. године.

Уговор је, са почетком примене од 1. јануара 2022. године, измењен, Мултилатералном конвенцијом за примену мера које се у циљу спречавања ерозије пореске основице и премештања добити односе на пореске уговоре („Службени гласник РС - Међународни уговори”, бр. 3/18 и 4/23).

Такође, закључен је Протокол о измени Уговора („Службени гласник РС - Међународни уговори”, број 9/24) који се примењује од 1. јануара 2025. године.

Напомињемо да Устав Републике Србије („Службени гласник РС”, број 98/06) у члану 16. (пored осталог) предвиђа да су: „Општеприхваћена правила међународног права и потврђени

међународни уговори саставни део правног поретка Републике Србије и непосредно се примењују.”

Сходно члану 7. (Добит од пословања) став 1. Уговора, добит предузећа државе уговорнице опорезује се само у тој држави, осим ако предузеће обавља пословање у другој држави уговорници преко сталне јединице која се у њој налази. Ако предузеће обавља пословање у другој држави уговорници преко сталне јединице, добит предузећа може се опорезивати у тој другој држави, али само до износа који се приписује тој сталној јединици; а у складу са ставом 7. истог члана Уговора, када добит обухвата делове дохотка који су регулисани посебним члановима овог уговора, одредбе овог члана не утичу на одредбе тих чланова.

Уговор у члану 8. (Међународни саобраћај) предвиђа:

1. Добит од обављања међународног саобраћаја поморским бродом, речним бродом, ваздухопловом или друмским превозним возилом опорезује се само у држави уговорници у којој се налази седиште стварне управе предузећа.

2. Ако се седиште стварне управе предузећа које се бави међународним саобраћајем налази на поморском или речном броду, сматра се да се налази у држави уговорници у којој се налази матична лука поморског или речног брода или, ако нема матичне луке, у држави уговорници чији је резидент корисник поморског или речног брода.

3. Одредбе става 1. овог члана примењују се и на добит од учешћа у пулу, заједничком пословању или међународној пословној агенцији.

Имајући у виду наведено, добит од обављања међународног саобраћаја коју, у конкретном случају, оствари правно лице из Мађарске преко огранка који се налази у Републици Србији,

уколико се његово седиште стварне управе налази у Мађарској, сходно члану 8. став 1. Уговора, опорезује се само у Мађарској.

II Са аспекта примене закона који уређује опорезивање добити правних лица

Одредбом члана 3. став 1. Закона о порезу на добит правних лица („Службени гласник РС”, бр. 25/01, 80/02, 80/02 - др. закон, 43/03, 84/04, 18/10, 101/11, 119/12, 47/13, 108/13, 68/14 - др. закон, 142/14, 91/15-аутентично тумачење, 112/15, 113/17, 95/18, 86/19, 153/20, 118/21 и 94/24 - у даљем тексту: Закон), прописано је да нерезидент Републике (у даљем тексту: нерезидентни обвезник) подлеже опорезивању добити коју оствари пословањем преко сталне пословне јединице која се налази на територији Републике на начин прописан овим законом, уколико међународним уговором о избегавању двоструког опорезивања није друкчије уређено.

Нерезидентни обвезник је, у смислу овог закона, правно лице које је основано и има место стварне управе и контроле ван територије Републике (члан 3. став 2. Закона).

Сагласно члану 4. став 1. Закона, стална пословна јединица је свако стално место пословања преко којег нерезидентни обвезник обавља делатност, а нарочито: 1. гранак; 2. погон; 3. представништво; 4. место производње, фабрика или радионица; 5. рудник, каменолом или друго место експлоатације природног богатства.

У складу са чланом 5. став 1. Закона, нерезидентни обвезник који обавља делатност на територији Републике пословањем преко сталне пословне јединице која води пословне књиге у складу са прописима којима се уређује рачуноводство (огранак и други организациони делови нерезидентног обвезника који обављају делатност), опорезиву добит утврђује у складу са овим законом и подноси за сталну пословну јединицу порески биланс и пореску пријаву.

Сагласно са одредбама члана 6. ст. 1. и 2. Закона, основица пореза на добит правних лица је опорезива добит, која се утврђује у пореском билансу усклађивањем добити обвезника исказане у билансу успеха, који је сачињен у складу са међународним рачуноводственим стандардима (у даљем тексту: МРС), односно међународним стандардима финансијског извештавања (у даљем тексту: МСФИ), односно међународним стандардом финансијског извештавања за мала и средња правна лица (у даљем тексту: МСФИ за МСП) и прописима којима се уређује рачуноводство, на начин утврђен овим законом.

Правилником о садржају пореског биланса и другим питањима од значаја за начин утврђивања пореза на добит правних лица („Службени гласник РС”, бр. 20/14, 41/15, 101/16, 8/19, 94/19, 159/20 и 97/21 – у даљем тексту: Правилник) уређује се садржај пореског биланса који се подноси на Обрасцу ПБ 1 - Порески биланс обвезника пореза на добит правних лица за период од _____ до _____ 202_ године, при чему порески биланс на Обрасцу ПБ 1 подноси и стална пословна јединица нерезидентног обвезника која обавља делатност на територији Републике Србије и пословне књиге води у складу са прописима којима се уређује рачуноводство (огранак и други организациони делови нерезидентног обвезника - у даљем тексту: огранак), из члана 5. став 1. Закона.

Сагласно наведеном, уколико огранак нерезидентног правног лица (резидента Мађарске) обавља искључиво делатност међународног саобраћаја и по том основу остварује добит која се (сагласно одредбама Уговора) опорезује у Мађарској, мишљења смо да огранак, у том случају, у пореском билансу не утврђује опорезиву добит па, с тим у вези, на одговарајућим редним бројевима Обрасца ПБ 1 (ред. бр. 1, односно 3, укључујући и ред. бр. 65.) уписује вредност („0“).

ДОПРИНОСИ ЗА ОБАВЕЗНО СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ

1. Повраћај више плаћених доприноса за обавезно социјално осигурање

(Мишљење Министарства финансија, бр. 3274398 2024 10520 004 000 011 001 од 5. маја 2026. године)

Одредбом члана 5. став 1. Закона о изменама и допунама Закона о порезу на доходак грађана („Службени гласник РС”, бр. 44/21 и 118/21 - у даљем тексту: Закон о изменама и допунама ЗПДГ) прописано је да порески орган решењем утврђује порез на приходе по основу уговорене накнаде од ауторских и сродних права и уговорене накнаде за извршени рад, на које се порез плаћа самоопорезивањем, остварене у периоду почев од 1. јануара 2015. године закључно са 31. децембром 2022. године, уколико није:

- наступила застарелост утврђивања пореске обавезе у складу са прописима који су били на снази у моменту остваривања прихода, или
- правоснажно окончан поступак утврђивања пореске обавезе, или
- пре ступања на снагу овог закона плаћена пореска обавеза у складу са прописима који су били на снази на дан настанка пореске обавезе.

Порез утврђен решењем из става 1. овог члана плаћа се у 120 једнаких месечних износа, с тим да први износ доспева за плаћање 15. у месецу који следи месецу који је наредни у односу на месец у коме је донето решење пореског органа (члан 5. став 4. Закона о изменама и допунама ЗПДГ).

Одредбом члана 57. став 1. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање („Службени гласник РС”, бр. 84/04, 61/05, 62/06, 5/09, 52/11, 101/11, 47/13, 108/13, 57/14, 68/14-др. закон, 112/15, 113/17, 95/18, 86/19, 153/20, 44/21, 118/21, 138/22, 92/23, 94/24 и 109/25 - у даљем тексту: Закон о доприносима) прописано је да доприносе за лица која остварују уговорену накнаду исплатилац

је дужан да обрачуна, обустави и уплати приликом исплате уговорене накнаде.

Лице које остварује уговорену накнаду дужно је да само обрачуна и уплати доприносе у случају када ту накнаду остварује од лица које приликом исплате накнаде није обвезник обрачунавања и плаћања доприноса (члан 57. став 2. Закона о доприносима).

Одредбом члан 64в Закона о доприносима прописано је да доприноси за лица из члана 57. став 2. овог закона, која у периоду почев од 1. јануара 2015. године закључно са 31. децембром 2022. године остварују уговорену накнаду од лица које приликом исплате накнаде није обвезник обрачунавања и плаћања доприноса, утврђују се решењем пореског органа и плаћају се сагласно одредбама закона којим се уређује порез на доходак грађана, које се односе на уговорену накнаду на коју се порез плаћа самоопорезивањем, остварену у том периоду.

Према одредби члана члан 66. став 1. Закона о доприносима, обвезник доприноса који је сам платио доприносе, односно коме је у његово име и у његову корист плаћен допринос из основице која прелази износ највише годишње основице за календарску годину има право на повраћај тако више плаћеног износа доприноса.

Право на повраћај више плаћеног износа доприноса у смислу става 1. овог члана утврђује се решењем Пореске управе, на захтев обвезника доприноса који се подноси на прописаном обрасцу (члан 66. став 2. Закона о доприносима).

Правилником о условима, поступку и начину за повраћај више плаћеног доприноса за обавезно социјално осигурање и престанку обавезе плаћања доприноса по основу уговорене накнаде у току текуће године („Службени гласник РС”, број 29/26 - у даљем тексту: Правилник) прописују се услови, поступак и начин за повраћај више плаћеног доприноса и престанак обавезе плаћања доприноса по основу уговорене накнаде у току текуће године.

Повраћај више плаћеног доприноса врши се по истеку календарске године за претходну годину, на основу података унетих у матичну евиденцију организације надлежне за обавезно пензијско и инвалидско осигурање, који се електронским путем преузимају од

Централног регистра обавезног социјалног осигурања из поднетих пореских пријава и из уверења о плаћеним доприносима по основу обављања самосталне делатности и пољопривредне делатности која издаје Пореска управа (члан 3. Правилника).

Сагласно наведеном, обвезник доприноса који је сам платио доприносе, односно коме је у његово име и у његову корист плаћен допринос из основице која прелази износ највише годишње основице за календарску годину, има право на повраћај тако више плаћеног износа доприноса, који (повраћај) стварује у складу са Законом о доприносима и Правилником.

У том смислу, обвезник коме је Пореска управа решењем утврдила порез и доприносе на приходе по основу уговорене накнаде од ауторских и сродних права и уговорене накнаде за извршени рад, на које се порез плаћа самоопорезивањем, остварене у периоду почев од 1. јануара 2015. године закључно са 31. децембром 2022. године, тако да порез (према члану 5. Закона о изменама и допунама ЗПДГ) и доприносе (према члану 64в Закона о доприносима) плаћа у 120 једнаких месечних износа, има право на повраћај више плаћеног износа доприноса у складу са чланом 66. Закона о доприносима. У случају када је обвезник у целости платио доспели износ обавеза по основу неплаћених доприноса, утврђених решењем Пореске управе, било да је обавезе у целости платио о доспелости рата или да је обавезе у целости платио пре доспелости рата, може да оствари право на повраћај више плаћеног износа доприноса. За остваривање права на повраћај више плаћеног износа доприноса од значаја је околност да је у предметном случају дуговани износ доприноса у целости плаћен, независно да ли је плаћање извршено одједном или по ратама.

2. Утврђивање доприноса за обавезно социјално осигурање решењем Пореске управе у случају када су за одређену календарску годину доприноси већ плаћени по другом основу

на основицу која прелази износ највише годишње основице доприноса

(Мишљење Министарства финансија, бр. 2208895 2026 10520 004 000 011 001 од 4. маја 2026. године)

Одредбом члана 5. став 1. Закона о изменама и допунама Закона о порезу на доходак грађана („Службени гласник РС”, бр. 44/21 и 118/21) прописано је да порески орган решењем утврђује порез на приходе по основу уговорене накнаде од ауторских и сродних права и уговорене накнаде за извршени рад, на које се порез плаћа самоопорезивањем, остварене у периоду почев од 1. јануара 2015. године закључно са 31. децембром 2022. године, уколико није:

- наступила застарелост утврђивања пореске обавезе у складу са прописима који су били на снази у моменту остваривања прихода, или

- правоснажно окончан поступак утврђивања пореске обавезе, или

- пре ступања на снагу овог закона плаћена пореска обавеза у складу са прописима који су били на снази на дан настанка пореске обавезе.

Одредбом члана 57. став 1. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање („Службени гласник РС”, бр. 84/04, 61/05, 62/06, 5/09, 52/11, 101/11, 47/13, 108/13, 57/14, 68/14-др. закон, 112/15, 113/17, 95/18, 86/19, 153/20, 44/21, 118/21, 138/22, 92/23, 94/24 и 109/25 - у даљем тексту: Закон о доприносима) прописано је да доприносе за лица која остварују уговорену накнаду исплатилац је дужан да обрачуна, обустави и уплати приликом исплате уговорене накнаде.

Лице које остварује уговорену накнаду дужно је да само обрачуна и уплати доприносе у случају када ту накнаду остварује од лица које приликом исплате накнаде није обвезник обрачунавања и плаћања доприноса (члан 57. став 2. Закона о доприносима).

Одредбом члан 64в Закона о доприносима прописано је да доприноси за лица из члана 57. став 2. овог закона, која у периоду почев од 1. јануара 2015. године закључно са 31. децембром 2022.

године остварују уговорену накнаду од лица које приликом исплате накнаде није обвезник обрачунавања и плаћања доприноса, утврђују се решењем пореског органа и плаћају се сагласно одредбама закона којим се уређује порез на доходак грађана, које се односе на уговорену накнаду на коју се порез плаћа самоопорезивањем, остварену у том периоду.

Према одредби члана члан 66. став 1. Закона о доприносима, обвезник доприноса који је сам платио доприносе, односно коме је у његово име и у његову корист плаћен допринос из основице која прелази износ највише годишње основице за календарску годину има право на повраћај тако више плаћеног износа доприноса.

Одредбом члана члан 67. став 1. Закона о доприносима прописано је да обвезник доприноса по основу уговорене накнаде, за кога допринос обрачунава, обуставља и плаћа исплатилац прихода у складу са чланом 57. став 1. овог закона може у току текуће године на прописаном обрасцу поднети захтев за престанак обавезе плаћања доприноса по основу будуће уговорене накнаде у тој години, када основица доприноса који су плаћени по основу уговорене накнаде заједно са основицама доприноса који су плаћени по другим основима достигне износ највише годишње основице доприноса.

Сагласно наведеном, када основица доприноса који су плаћени по основу уговорене накнаде заједно са основицама доприноса који су плаћени по другим основима достигне износ највише годишње основице доприноса за одређену календарску годину, обвезник доприноса по основу уговорене накнаде, за кога допринос обрачунава, обуставља и плаћа исплатилац прихода у складу са чланом 57. став 1. Закона о доприносима, може само у току те године на прописаном обрасцу да поднесе захтев за престанак обавезе плаћања доприноса по основу будуће уговорене накнаде у тој години.

У том смислу, како се престанак плаћања доприноса по основу уговорене накнаде може остварити само у току текуће године по основу будуће уговорене накнаде (у тој години) чији је исплатилац дужан да обрачуна, обустави и уплати (по одбитку)

доприносе приликом исплате уговорене накнаде, мишљења смо да обвезнику за кога су за одређену календарску годину (у конкретном случају, за одређену календарску годину у периоду од 2015. године закључно са 2022. годином) доприноси већ плаћени по другом основу на основицу која прелази износ највише годишње основице доприноса, Пореска управа решењем утврђује доприносе сагласно члану 64в Закона о доприносима. Доприноси се утврђују и плаћају независно од околности да су за одређену календарску годину за тог обвезника доприноси већ плаћени по другом основу на основицу која прелази износ највише годишње основице доприноса.

Указујемо да обвезник доприноса који је сам платио доприносе, односно коме је у његово име и у његову корист плаћен допринос из основице која прелази износ највише годишње основице за календарску годину, има право на повраћај тако више плаћеног износа доприноса.

3. Застарелост права на повраћај више плаћеног доприноса за пензијско и инвалидско осигурање и доприноса за здравствено осигурање

(Мишљење Министарства финансија, бр. 3773627 2025 10520 004 000 011 001 од 29. априла 2026. године)

Одредбом члана 1. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање („Службени гласник РС”, бр. 84/04, 61/05, 62/06, 5/09, 52/11, 101/11, 47/13, 108/13, 57/14, 68/14-др. закон, 112/15, 113/17, 95/18, 86/19, 153/20, 44/21, 118/21, 138/22, 92/23, 94/24 и 109/25 - у даљем тексту: ЗДOSO) прописано је да се овим законом уређују доприноси за обавезно социјално осигурање (у даљем тексту: доприноси), обвезници доприноса, основице доприноса, стопе доприноса, начин обрачунавања и плаћања доприноса, као и друга питања од значаја за утврђивање и плаћање доприноса.

Према одредби члана 66. став 1. ЗДOSO, обвезник доприноса који је сам платио доприносе, односно коме је у његово име и у његову корист плаћен допринос из основице која прелази износ

највише годишње основице за календарску годину има право на повраћај тако више плаћеног износа доприноса.

Право на повраћај више плаћеног износа доприноса утврђује се решењем Пореске управе, на захтев обвезника доприноса који се подноси на прописаном обрасцу (члан 66. став 2. ЗДОСО).

Услови, поступак и начин за повраћај више плаћеног доприноса и престанак обавезе плаћања доприноса по основу уговорене накнаде у току текуће године прописани су Правилником о условима, поступку и начину за повраћај више плаћеног доприноса за обавезно социјално осигурање и престанку обавезе плаћања доприноса по основу уговорене накнаде у току текуће године („Службени гласник РС”, број 29/26).

Одредбом члана 10. став 2. тачка 1) Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Службени гласник РС”, бр. 80/02, 84/02-исправка, 23/03-исправка, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05-др. закон, 62/06-др. закон, 61/07, 20/09, 72/09-др. закон, 53/10, 101/11, 2/12-исправка, 93/12, 47/13, 108/13, 68/14, 105/14, 91/15-аутентично тумачење, 112/15, 15/16, 108/16, 30/18, 95/18, 86/19, 144/20, 96/21, 138/22, 94/24 и 109/25, у даљем тексту: ЗПППА) прописано је да у порескоправном односу из става 1. овог члана, физичко, односно правно лице, као и фонд има право на повраћај више или погрешно плаћеног пореза, односно споредних пореских давања, као и на повраћај пореза када је то другим пореским законом предвиђено.

Право пореског обвезника на повраћај, порески кредит, рефакцију и рефундацију, као и намирење доспелих обавеза путем прекњижавања пореза и повраћај споредних пореских давања застарела за пет година од дана када је застарелост почела да тече (члан 114а став 1. ЗПППА).

Застарелост права на повраћај, порески кредит, рефакцију и рефундацију, као и намирење доспелих обавеза путем прекњижавања пореза и повраћај споредних пореских давања почиње да тече од првог дана наредне године од године у којој је порески обвезник стекао право на повраћај, порески кредит, рефакцију и рефундацију, као и намирење доспелих обавеза путем прекњижавања пореза и повраћај споредних пореских давања (члан 114а став 2. ЗПППА).

Пореска управа, по истеку рока из става 1. овог члана, применом одредаба члана 114д и члана 114з овог закона, по службеној дужности, доноси решење о престанку права на повраћај, порески кредит, као и на намирење доспелих обавеза путем прекњижавања пореза, због застарелости (члан 114а став 3. ЗПППА).

Одредбе овог закона којима се уређује застарелост права на утврђивање, наплату и повраћај, као и намирење доспелих обавеза путем прекњижавања не примењују се на доприносе за обавезно пензијско и инвалидско осигурање и доприносе за обавезно здравствено осигурање (члан 114е ЗПППА).

Право на утврђивање, наплату, повраћај, порески кредит, рефакцију, рефундацију, као и намирење доспелих обавеза путем прекњижавања пореза, увек застарева у року од десет година од истека године у којој је порез требало утврдити или наплатити, односно у којој је извршена преплата, осим ако овим законом није друкчије прописано, а Пореска управа, по истеку овог рока, по службеној дужности, доноси решење о престанку пореске обавезе, односно о престанку права на повраћај, порески кредит, рефакцију, рефундацију, као и на намирење доспелих обавеза путем прекњижавања пореза, због застарелости (члан 114ж ЗПППА).

Сагласно одредби члана 114е ЗПППА, одредбе овог закона којима се уређује застарелост права на утврђивање, наплату и повраћај, као и намирење доспелих обавеза путем прекњижавања не примењују се на доприносе за обавезно пензијско и инвалидско осигурање и доприносе за обавезно здравствено осигурање.

С тим у вези, право на повраћај више плаћеног доприноса сагласно члану 66. ЗДОСО, и то доприноса за обавезно пензијско и инвалидско осигурање и доприноса за обавезно здравствено осигурање не застарева, с обзиром да је чланом 114е ЗПППА прописано да се одредбе овог закона којима се уређује застарелост права на утврђивање, наплату и повраћај, као и намирење доспелих обавеза путем прекњижавања не примењују на доприносе за обавезно пензијско и инвалидско осигурање и доприносе за обавезно здравствено осигурање.

Е-ОТПРЕМНИЦЕ

1. Да ли, када се примењује паритет *EXW* (франко фабрика), као субјект који врши испоруку добара имате обавезу да пошаљете електронску отпремницу, или је то обавеза другог лица (купца те робе, превозника који преузима робу)

(Мишљење Министарства финансија, бр. 001169840 2026 10520 041 000 011 од 4. маја 2026. године)

Члан 3. став 1. Закона о електронским отпремницама („Службени гласник РС”, бр. 94/24 и 109/25, у даљем тексту: Закон), поред осталог, прописује да обавезу слања електронске отпремнице има субјект по основу кретања добара над којима има право располагања.

Значење појма кретања добара Законом је уређено у члану 2. став 1. тачка 2. подтач. 1) и 2), којим је прописано:

„2) кретање добара је:

(1) свака отпрема добара са једног места на друго, у случају промета чије је место у Републици Србији у смислу прописа којима се уређује порез на додату вредност;

(2) отпрема добара са једног места на друго у случају који не представља промет у смислу прописа о порезу на додату вредност, уколико се превоз добара у целости или делимично обавља на територији Републике Србије;”.

Члан 6. став 1. Закона прописује уобичајени садржај електронске отпремнице, док је Правилником о електронским отпремницама („Службени гласник РС”, бр. 21/25 и 120/25, у даљем тексту: Правилник), у члану 12. став 1. ближе уређено да се преко система евидентира електронска отпремница која најмање садржи:

„1) ознаку да ли је електронска отпремница интерна или екстерна;

2) број електронске отпремнице;

- 3) датум издавања електронске отпремнице;
- 4) датум и време почетка кретања добара;
- 5) планирани датум и време завршетка отпреме;
- 6) податке о пошиљаоцу електронске отпремнице (назив, адресу, ПИБ и матични број, као и ЈБКЈС корисника јавних средстава, осим корисника јавних средстава који припада типу осам корисника јавних средстава у складу са прописима којима се уређује буџетски систем);
- 7) податке о примаоцу електронске отпремнице (назив, адресу, ПИБ и матични број, као и ЈБКЈС корисника јавних средстава, осим корисника јавних средстава који припада типу осам корисника јавних средстава у складу са прописима којима се уређује буџетски систем);
- 8) податке о добру које се отпрема, и то:
 - (1) редни број,
 - (2) шифра артикла,
 - (3) назив,
 - (4) количина,
 - (5) јединица мере;
- 9) адресу отпреме добара;
- 9а) место утовара;
- 10) адресу одредишта;
- 10а) место испоруке, односно истовара;
- 11) начин отпреме и податке о превозном средству или лицу које учествује у кретању добара;
- 12) јединствени идентификациони број.”.

Чланом 16. ст. 2-8. Закона прописан је почетак примене обавеза слања и пријема електронске отпремнице:

„Обавеза субјекта јавног сектора да прими електронску отпремницу, обавеза субјекта јавног сектора да пошаље електронску отпремницу субјекту јавног сектора, као и обавеза превозника да представи електронску отпремницу послату у овим кретањима добара у оквиру поступака инспекцијског надзора у складу са одредбама закона којима се уређује инспекцијски надзор, у складу са овим законом, примењују се од 1. јануара 2026. године.

Обавеза субјекта приватног сектора да у случају кретања добара који су акцизни производи пошаље електронску отпремницу, као и обавеза превозника да представи електронску отпремницу послату у овим кретањима добара у оквиру поступака инспекцијског надзора у складу са одредбама закона којима се уређује инспекцијски надзор, у складу са овим законом, примењују се од 1. јануара 2026. године.

Обавеза субјекта приватног сектора који по било ком основу прима акцизне производе да прими електронску отпремницу, у складу са овим законом, примењује се од 1. јануара 2026. године.

Обавеза субјекта приватног сектора да пошаље електронску отпремницу субјекту јавног сектора, као и обавеза превозника да представи електронску отпремницу послату у овим кретањима добара у оквиру поступака инспекцијског надзора у складу са одредбама закона којима се уређује инспекцијски надзор, у складу са овим законом, примењују се од 1. јануара 2026. године.

Обавеза субјекта јавног сектора да у случају кретања добара пошаље електронску отпремницу, као и обавеза превозника да представи електронску отпремницу послату у овим кретањима добара у оквиру поступака инспекцијског надзора у складу са одредбама закона којима се уређује инспекцијски надзор, у складу са овим законом, примењују се од 1. јануара 2026. године.

Обавеза субјекта приватног сектора да у случају кретања добара прими електронску отпремницу, у складу са овим законом, примењује се од 1. октобра 2027. године.

Одредбе овог закона које се односе на обавезу слања електронске отпремнице где су пошилац и прималац субјекти приватног сектора, као и обавеза превозника да представи електронску отпремницу послату у овим кретањима добара у оквиру поступака инспекцијског надзора у складу са одредбама закона којима се уређује инспекцијски надзор, у складу са овим законом, примењују се од 1. октобра 2027. године.”.

Сагласно наведеном, у случају када субјект који врши испоруку добара шаље, односно превози добра до примаоца, уколико није другачије уговорено, испоручилац добара задржава право

располагања на добрима док их не преда купцу, односно трећем лицу којег купац овласти. У описаној ситуацији, испоручилац је тај који је у обавези да пошаље електронску отпремницу, наводећи све релевантне податке у њој, а најмање оне који су наведени у цитираном члану 12. Правилника.

С друге стране, у случају предаје добара купцу пре него што отпрема започне, што се, примера ради, догађа приликом преузимања добара од стране купца у објекту који припада продавцу (поново, уколико другачије није уговорено), купац постаје ималац права располагања над добрима пре почетка кретања тих добара. Последично, у описаном случају, обавеза слања електронске отпремнице преко система електронских отпремница налази се на страни купца.

На крају, уколико се као место предаје добара уговори одређена локација до које би продавац имао обавезу да превози добра и од које би купац имао обавезу превоза до места истовара, и продавац и купац имали би обавезу слања електронске отпремнице преко система електронских отпремница – продавац од места утовара до места предаје, купац од места предаје до места истовара. Наведено може бити од значаја из разлога што уговарање паритета *EXW* (франко фабрика) не подразумева нужно да место испоруке буде, примера ради, фабрика или магацин продавца, већ то може бити и друга локација коју уговарачи наведу.

Подсећамо и да Закон прописује фазно увођење обавезе слања електронске отпремнице, тако да је од 1. јануара 2026. године ступила на снагу обавеза да електронску отпремницу преко система електронских отпремница шаље субјект јавног сектора, потом субјект приватног сектора у случају отпремања субјектима јавног сектора и субјект који учествује у отпреми акцизних добара. Обавезе слања електронске отпремнице у осталим случајевима, уколико Законом није предвиђен изузетак, почињу да се примењују 1. октобра 2027. године.

ПОДСЕТНИК

ФИНАНСИЈСКИ ПРОПИСИ ДОНЕТИ
У МАРТУ 2026. ГОДИНЕ

УРЕДБЕ	
Уредба о издавању доплатне поштанске марке „КРОВ 2026”	Сл. гласник РС, бр. 21 од 06. марта 2026.
ОДЛУКЕ	
Одлука о износима просечних пондерисаних малопродајних цена и минималних акциза на дуванске прерађевине	Сл. гласник РС, бр. 21 од 06. марта 2026.
Одлука о привременом смањењу износа акциза на деривате нафте из члана 9. став 1. тач. 1), 2) и 3) Закона о акцизама	Сл. гласник РС, бр. 23 од 12. марта 2026.
Одлука о изменама Одлуке о условима и начину за смањење царинских дажбина на одређену робу, односно за изузимање одређене робе од плаћања царинских дажбина у 2026. години	Сл. гласник РС, бр. 27 од 20. марта 2026.

ПРАВИЛНИЦИ	
Правилник о условима, поступку и начину за повраћај више плаћеног доприноса за обавезно социјално осигурање и престанку обавезе плаћања доприноса по основу уговорене накнаде у току текуће године	Сл. гласник РС, бр. 29 од 26. марта 2026. год.
Правилник о изменама и допунама Правилника о условима и начину вођења рачуна за уплату јавних прихода и распоред средстава са тих рачуна	Сл. гласник РС, бр. 30 од 27. марта 2026. год.
Правилник о допунама Правилника о стандардном класификационом оквиру и Контном плану за буџетски систем	Сл. гласник РС, бр. 30 од 27. марта 2026. год.
Правилник о изменама и допунама Правилника о порезу на додатну вредност	Сл. гласник РС, бр. 30 од 27. марта 2026. год.
Правилник о изменама и допунама Правилника о електронском фактурисању	Сл. гласник РС, бр. 30 од 27. марта 2026. год.
Правилник о изменама и допунама Правилника о пореској пријави за годишњи порез на доходак грађана	Сл. гласник РС, бр. 30 од 27. марта 2026. год.

Правилник о изменама и допунама Правилника о подношењу пореске пријаве електронским путем	Сл. гласник РС, бр. 30 од 27. марта 2026. год.
ОСТАЛО	
ИЗНОС месечне основице доприноса за обавезно здравствено осигурање лица за која се средства за уплату доприноса обезбеђују у буџету Републике Србије за 2026. годину	Сл. гласник РС, бр. 24 од 13. марта 2026. год.

ПОДСЕТНИК

ФИНАНСИЈСКИ ПРОПИСИ ДОНЕТИ
У АПРИЛ 2026. ГОДИНЕ

ЗАКОНИ	
Закон о измени и допуни Закона о накнадама за коришћење јавних добара	Сл. гласник РС, бр. 35 од 23. априла 2026.
Закон о изменама и допунама Закона о царинској служби	Сл. гласник РС, бр. 35 од 23. априла 2026.
Закон о потврђивању Финансијског протокола између Владе Републике Србије и Владе Републике Француске о сарадњи у области финансирања фазе 1 Пројекта београдског метроа	Сл. гласник РС – Међународни уговори, бр. 3 од 28.4.2026.
Закон о потврђивању Оквирног споразума о зајму LD 2251 (2025) између Банке за развој Савета Европе и Републике Србије за финансирање јавног сектора – рехабилитација локалних путева	Сл. гласник РС – Међународни уговори, бр. 3 од 28.4.2026.
Закон о потврђивању Финансијског уговора одрживо унапређење путне мреже између Републике Србије и Европске инвестиционе банке	Сл. гласник РС – Међународни уговори, бр. 3 од 28.4.2026.

Закон о потврђивању Уговора о зајму уз финансијски протокол потписан 27. новембра 2025. године, између Владе Републике Србије и Владе Републике Француске, између Републике Србије, коју заступа Влада Републике Србије, поступајући преко Министарства финансија, као зајмопримац и BPIFRANCE ASSURANCE EXPORT, који поступа у име, за рачун и под контролом Владе Републике Француске, као зајмодавац	<i>Сл. гласник РС – Међународни уговори</i> , бр. 3 од 28.4.2026.
Закон о потврђивању Финансијског протокола између Владе Републике Србије и Владе Републике Француске о сарадњи у области финансирања пројекта развоја рачунара високих перформанси (суперкомпјутер) и вештачке интелигенције	<i>Сл. гласник РС – Међународни уговори</i> , бр. 3 од 28.4.2026.
УРЕДБЕ	
Уредба о условима и критеријумима усклађености хоризонталне државне помоћи	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 32 од 03. априла 2026.

ОДЛУКЕ	
Одлука о престанку важења Одлуке о привременом смањењу износа акциза на деривате нафте из члана 9. став 1. тач. 1), 2) и 3) Закона о акцизама	Сл. гласник РС, бр. 33 од 09. априла 2026.
Одлука о емисији дугорочних државних хартија од вредности на међународном финансијском тржишту, 05 број 424-4258/2026	Сл. гласник РС, бр. 39 од 29. априла 2026.
Одлука о емисији дугорочних државних хартија од вредности на међународном финансијском тржишту, 05 број 424-4261/2026	Сл. гласник РС, бр. 39 од 29. априла 2026.
Одлука о емисији дугорочних државних хартија од вредности на међународном финансијском тржишту, 05 број 424-4264/2026	Сл. гласник РС, бр. 39 од 29. априла 2026.
Одлука о откупу дугорочних државних хартија од вредности на међународном финансијском тржишту пре рока доспећа, 05 број 424-4262/2026	Сл. гласник РС, бр. 39 од 29. априла 2026.
ПРАВИЛНИЦИ	
Правилник о пореском рачуноводству	Сл. гласник РС, бр. 34 од 17. априла 2026.
Правилник о каматним стопама за које се сматра да су у складу са принципом „ван дохвата руке” за 2026. годину	Сл. гласник РС, бр. 36 од 24. априла 2026. год.

ПОДСЕТНИК

ФИНАНСИЈСКИ ПРОПИСИ ДОНЕТИ У МАЈУ 2026. ГОДИНЕ

УРЕДБЕ	
Уредба о изменама и допунама Уредбе о разврставању радних места и мерилима за опис посла радних места царинских службеника	Сл. гласник РС, бр. 43 од 08. маја 2026.
Уредба о допуни Уредбе о правилима поступка набавке добара, услуга или радова потребних за реализацију међународне специјализоване изложбе EXPO BELGRADE 2027	Сл. гласник РС, бр. 43 од 08. маја 2026.
Уредба о условима, начину и поступку за коришћење, односно пуштање у рад објеката у вези са реализацијом међународне специјализоване изложбе EXPO BELGRADE 2027 и о садржини извештаја Комисије за технички преглед	Сл. гласник РС, бр. 45 од 15. маја 2026.
Уредба о правилима за постављање и уклањање павиљона за учеснике	Сл. гласник РС, бр. 45 од 15. маја 2026.

Уредба о изменама Уредбе о усклађивању номенклатуре Царинске тарифе за 2026. годину	Сл. гласник РС, бр. 45 од 15. маја 2026.
---	--

ОДЛУКЕ

Одлука о привременом смањењу износа акциза на деривате нафте из члана 9. став 1. тач. 1), 2) и 3) Закона о акцизама, 05 број 43-4737/2026	Сл. гласник РС, бр. 45 од 15. маја 2026.
Одлука о оснивању, почетку и престанку рада царинарница, царинских испостава, одсека и царинских реферата	Сл. гласник РС, бр. 48 од 22. маја 2026.
Одлука о измени Одлуке о привременом смањењу износа акциза на деривате нафте из члана 9. став 1. тач. 1), 2) и 3) Закона о акцизама	Сл. гласник РС, бр. 49 од 29. маја 2026.

ПРАВИЛНИЦИ

Правилник о централном регистру фактура	Сл. гласник РС, бр. 45 од 15. маја 2026.
Правилник о измени Правилника о начину и поступку обављања платног промета у оквиру система консолидованог рачуна трезора за девизна средства	Сл. гласник РС, бр. 45 од 15. маја 2026. год.

Правилник о ближим условима чувања, архивирања и начина размене података овлашћених лабораторија и лица за поправку столова и аутомата за игре на срећу са Управом за игре на срећу	Сл. гласник РС, бр. 47 од 21. маја 2026. год.
Правилник о информационо-комуникационом систему за приређивање посебних игара на срећу у играчницама	Сл. гласник РС, бр. 47 од 21. маја 2026. год.
Правилник о изменама Правилника о утврђивању радних места, односно послова на којима се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем у Министарству финансија – Пореска управа	Сл. гласник РС, бр. 49 од 29. маја 2026.
ОСТАЛО	
Програм реформе управљања јавним финансијама за период 2026–2030. године са Акционим планом за спровођење Програма реформе управљања јавним финансијама за период 2026–2030. године, за период 2026–2028. године	Сл. гласник РС, бр. 47 од 21. маја 2026. год.

ПОДСЕТНИК**ФИНАНСИЈСКИ ПРОПИСИ ДОНЕТИ
У ЈУНУ 2026. ГОДИНЕ**

ЗАКОНИ	
Закон о измени Закона о утврђивању гарантне шеме и субвенционисању дела камате као мера подршке младима у куповини прве стамбене непокретности	Сл. гласник РС, бр. 56 од 25. јуна 2026.
Закон о давању гаранције Републике Србије у корист Банке Поштанска штедионица акционарско друштво Београд за измиривање обавеза Јавног предузећа „Србијагас” Нови Сад, по основу уговора о дугорочном кредиту ради гасификације Златиборског округа	Сл. гласник РС, бр. 56 од 25. јуна 2026.

Закон о давању гаранције Републике Србије у корист Banca Intesa AD Beograd, UniCredit Bank Srbija a.d. Beograd и OTP banka Srbija a.d. Novi Sad за измиривање обавеза Јавног предузећа „Србијагас” Нови Сад, по основу уговора о дугорочном инвестиционом кредиту ради изградње разводног гасовода Лесковац–Врање и три примопредајне станице	Сл. гласник РС, бр. 56 од 25. јуна 2026.
Закон о давању гаранције Републике Србије у корист OTP banka Srbija a.d. Novi Sad за измиривање обавеза Јавног предузећа „Србијагас” Нови Сад, по основу уговора о дугорочном инвестиционом кредиту за извођење радова инжењерске заштите на деоници гасне интерконекције Србија–Бугарска	Сл. гласник РС, бр. 56 од 25. јуна 2026.
Закон о давању гаранције Републике Србије у корист UniCredit Bank Srbija a.d. Beograd за измиривање обавеза Јавног предузећа „Србијагас” Нови Сад, по основу уговора о дугорочном инвестиционом кредиту ради изградње разводног гасовода Београд–Ваљево–Лозница	Сл. гласник РС, бр. 56 од 25. јуна 2026.

Закон о давању гаранције Републике Србије у корист Банса Intesa AD Београд за измиривање обавеза Јавног предузећа „Србијагас” Нови Сад, по основу уговора о кредиту ради изградње разводног гасовода Параћин–Бољевац–Рготина–Неготин–Прахово	Сл. гласник РС, бр. 56 од 25. јуна 2026.
Закон о давању гаранције Републике Србије у корист Банке Поштанска штедионица, акционарско друштво Београд, за измиривање обавеза Акционарског друштва за железнички превоз путника „Србијавоз” Београд, по основу Уговора о дугорочном кредиту ради спровођења пројекта набавке 30 нових електромоторних возова за градско-приградски железнички систем	Сл. гласник РС, бр. 56 од 25. јуна 2026.

Закон о потврђивању Измена и допуна Секторског споразума између Владе Републике Србије и Европске комисије о механизмима примене финансијске помоћи Уније Републици Србији у оквиру Инструмента за претприступну помоћ у области подршке програма руралног развоја (ИПАРД III)	<i>Сл. гласник РС – Међународни уговори</i>, бр. 5/2026 од 30. јуна 2026.
Закон о потврђивању Гаранције између Републике Србије коју заступа Влада Републике Србије поступајући преко Министарства финансија, као Гаранта и Deutsche Bank АД Шпанија, као Водећег мандатног аранжера и Deutsche Bank AG као Првобитног зајмодавца и Deutsche Bank AG, као Агента која се односи на Уговор о кредитном аранжману у износу до 263.874.992,80 евра уз подршку CESCE	<i>Сл. гласник РС – Међународни уговори</i>, бр. 5/2026 од 30. јуна 2026.

Закон о потврђивању Уговора о зајму уз Финансијски протокол потписан дана 19. децембра 2025. године, између Владе Републике Србије и Владе Републике Француске, између Републике Србије коју представља Влада Републике Србије поступајући преко Министарства финансија као Зајмопримца и Врifrance Assurance Export који поступа у име, за рачун и под контролом Владе Републике Француске као Зајмодавца	<i>Сл. гласник РС – Међународни уговори</i> , бр. 5/2026 од 30. јуна 2026.
Закон о потврђивању Измене и допуне бр. 2 Споразума о зајму од стране и између Владе Уједињених Арапских Емирата Абу Даби Фонда за развој (Зајмодавац) и Владе Републике Србије (Зајмопримац) у вези са зајмом у износу од 1.000.000.000 америчких долара	<i>Сл. гласник РС – Међународни уговори</i> , бр. 5/2026 од 30. јуна 2026.
Закон о потврђивању Измене и допуне бр. 2 Уговора о зајму потписаног између Фонда за развој Абу Дабија и Владе Републике Србије за финансирање подршке буџету Републике Србије	<i>Сл. гласник РС – Међународни уговори</i> , бр. 5/2026 од 30. јуна 2026.

Закон о потврђивању Уговора о кредитном аранжману купца између Републике Србије коју заступа Влада Републике Србије поступајући преко Министарства финансија у својству Зајмопримца аранжиран од стране BNP Paribas, Credit Agricole Corporate and Investment Bank и Societe Generale у својству Овлашћених водећих аранжера са Credit Agricole Corporate and Investment Bank у својству Банке за глобалну координацију и документацију и Credit Agricole Corporate and Investment Bank у својству Агента ЕСА и Кредитног аранжмана и Societe Generale у својству Агента животне и друштвене средине и Координатора зеленог зајма и Финансијских институција наведених у Делу I Прилога 1 у својству Првобитних зајмодаваца	<i>Сл. гласник РС – Међународни уговори</i>, бр. 5/2026 од 30. јуна 2026.
Закон о потврђивању Уговора о зајму (Пројекат изградње бране са акумулацијом Памбуковица) између Републике Србије и Европске банке за обнову и развој	<i>Сл. гласник РС – Међународни уговори</i>, бр. 5/2026 од 30. јуна 2026.

ОДЛУКЕ	
Одлука о измени Одлуке о привременом смањењу износа акциза на деривате нафте из члана 9. став 1. тач. 1), 2) и 3) Закона о акцизама	Сл. гласник РС, бр. 51 од 05. јуна 2026.
Одлука о измени Одлуке о привременом смањењу износа акциза на деривате нафте из члана 9. став 1. тач. 1), 2) и 3) Закона о акцизама	Сл. гласник РС, бр. 53 од 12. јуна 2026.
Одлука о привременом смањењу износа акциза на деривате нафте из члана 9. став 1. тач. 1), 2) и 3) Закона о акцизама	Сл. гласник РС, бр. 54 од 19. јуна 2026.
Одлука о врстама девиза у којима се плаћају републичке административне таксе код дипломатско-конзуларних представништава Републике Србије и о висини курса динара за прерачунавање динарских износа такси у девизе	Сл. гласник РС, бр. 54 од 19. јуна 2026.
Одлука о привременом смањењу износа акциза на деривате нафте из члана 9. став 1. тач. 1), 2) и 3) Закона о акцизама	Сл. гласник РС, бр. 57 од 26. јуна 2026.

ПРАВИЛНИЦИ	
Правилник о допуни Правилника о службеним легитимацијама царинских службеника	Сл. гласник РС, бр. 52 од 10. јуна 2026.
Правилник о изменама и допунама Правилника о облику, садржини, начину подношења и попуњавања декларација и других образаца у царинском поступку	Сл. гласник РС, бр. 54 од 19. јуна 2026. год.
Правилник о начину и поступку вршења надзора над спровођењем Закона о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама	Сл. гласник РС, бр. 54 од 19. јуна 2026. год.
Правилник о изменама и допунама Правилника о платама и другим примањима запослених у Министарству финансија – Пореска управа	Сл. гласник РС, бр. 57 од 26. јуна 2026. год.
ОСТАЛО	
УСКЛАЂЕНИ ДИНАРСКИ ИЗНОСИ из Тарифе републичких административних такси	Сл. гласник РС, бр. 54 од 19. јуна 2026. год.

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

336

БИЛТЕН: службена објашњења и стручна
мишљења за примену финансијских прописа,
главни уредник Ана Панчић. – Год. 32,бр.
1 / 2 (1992) – . – Београд: Министарство
финансија Републике Србије,
1992-. – 20 цм

Месечно. –
ISSN 0354-3242 = Билтен, службена
објашњења и стручна мишљења за примену
финансијских прописа
COBISS. SR-ID 43429132